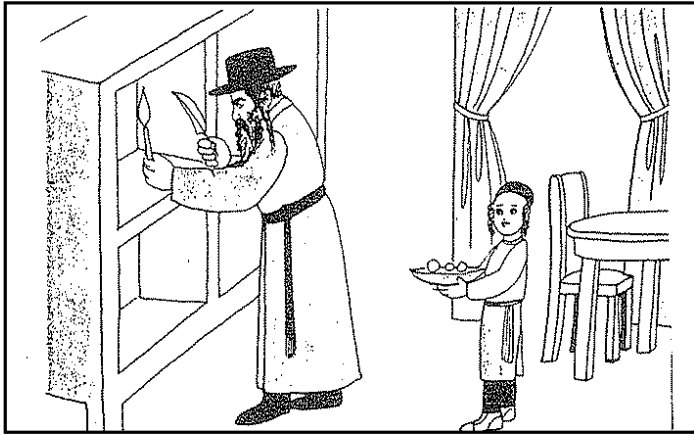

הַמַּצֵּה נֶחֱלָה פֶּסַח

מתה ד'

בְּדִיקַת חֶמֶץ

בְּלֵילָה שְׁלֹפְנֵי לַיִל הַסֵּדֶר,
אָבִא עוֹשֶׂה "בְּדִיקַת
חֶמֶץ". אָבִא בּוֹדֵק אִם
בְּמִקְרָה נִשְׁאַר חֶמֶץ בְּאִיזָה
אָרוֹן אוֹ בְּאִיזוֹ פֶּנֶה. אֶת
הַבְּדִיקָה עוֹשִׂים לְאוֹר הַנֵּר.

אָמֵא מַחְבִּיֵּאָה בְּמִקְוֹמוֹת שׁוֹנִים בְּבַיִת עֲשָׂרָה חֲתִיכוֹת קְטַנּוֹת שֶׁל
חֶמֶץ עֲטוּפִים הֵיטֵב בְּנֵר, וְהָאָבִא אוֹסֵפֶם תּוֹךְ כְּדֵי הַבְּדִיקָה.

לְפָנַי תַּחֲלַת הַבְּדִיקָה תִּקְנֵנוּ חֲכָמִים לּוֹמֵר בְּרָכָה עַל קִיּוֹם הַמִּצְוָה:
**בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר
קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ עַל בְּעוֹר חֶמֶץ:**

לְאַחַר סִיּוּם הַבְּדִיקָה תִּקְנֵנוּ לּוֹמֵר גִּסַּח זֶה, שְׂאֵם נִשְׁאַר חֶמֶץ בְּבֵיתוֹ מִפְּנֵי שֶׁלֹּא
רְאוּהוּ, הוּא מִבְּטָלוֹ וּמִפְּקִירוֹ:

**כֹּל חֲמִירָא וְחֲמִיעָא דְאָכָא בְּרִשׁוֹתֵי, דְלֹא חֲמִתָּה
וְדְלֹא בְעֵרְתָּה וְדְלֹא יְדַעְנָא לִיה, לְבִטְיִל וְלֶהְוִי הַפְּקָר
כַּעֲפָרָא דְאַרְעָא.**

שִׂרְפַת חֶמֶץ

בְּעֶרְב פֶּסַח בְּבֹקֶר,
אַחֲרֵי שְׁכַבְר בְּדַקְנוּ
אֶת כָּל הַבַּיִת, אוֹסְפִים
אֶת כָּל הַחֶמֶץ,
שְׁנַשְׂאֵר בְּבַיִת,

וְשׂוֹרְפִים אוֹתוֹ בְּאֵשׁ – וְלֹא קוֹרְאִים "שִׂרְפַת חֶמֶץ".
לְאַחַר הַשִּׂרְפָה אוֹמְרִים "כָּל חֶמֶרָא" וּמַבְטְלִים אֶת
הַחֶמֶץ שְׂאוּלֵי נִשְׂאֵר בְּרִשׁוֹתוֹ.

כָּל חֶמֶרָא וְחֶמֶיָעָא דְאַפָּא בְּרִשׁוֹתֵי,
דְּחִזִּיתָהּ וְדָלָא חִזִּיתָהּ, דְּחֶמְתָּהּ וְדָלָא
חֶמְתָּהּ, דְּבַעַרְתָּהּ וְדָלָא בַעַרְתָּהּ, לְבַטְל
וְלֵהוּי הַפְּקָר כְּעַפְרָא דְאַרְעָא.

אֶת נֶסֶח הַבְּטוּל חִיבִים לִזְמַר לְפָנֵי סוּף זְמַן בַּעוֹר חֶמֶץ.

קֶעֶרֶת לַיַּל הַסֵּדֶר

חֲכָמִים תִּקְנּוּ שִׁיְהִי עַל הַשְּׁלַחַן בְּלַיַל הַסֵּדֶר
בְּשַׁעַת אֲמִירַת הַהֲגָדָה שְׁנֵי מִיָּנִי תַבְּשִׁילִין,
אֶחָד זֵכֶר לְקָרְבַּן פֶּסַח, וְאֶחָד זֵכֶר לְקָרְבַּן
חֲגִיגָה (שֶׁהִיוּ מְקַרְיָבִין בְּיַחַד עִם הַקָּרְבָּן פֶּסַח)
לְכֵן מְנִיחִים בַּקֶּעֶרֶה "זְרוּעַ" – חֲתִיכַת בָּשָׂר זֵכֶר לְקָרְבַּן פֶּסַח,
לוֹמֵר שֶׁה' הוֹצִיא אוֹתָנוּ בְּ"זְרוּעַ נְטוּיָה".

וּכְנֶגֶד הַזְרוּעַ מְשַׁמָּאל מְנִיחִים "בִּיצָה" זֵכֶר לְקָרְבַּן חֲגִיגָה.
וְהַטַּעַם שְׁלוֹקָחִים "בִּיצָה", מְשׁוּם דְּבִיצָה בְּלִשׁוֹן אֲרָמִי קוֹרְאִים
"בִּיעָא", לוֹמֵר שֶׁה' בָּעִי (רוֹצֶה) לְהוֹצִיא אוֹתָנוּ מֵהַגְּלוּת.
מִתַּחַת לַזְרוּעַ וּבִיצָה מְנִיחִים "מְרוֹר", זֵכֶר לָמָּה שֶׁהַמְצָרִים מְרוּרוּ
אֶת חַיֵּינוּ.

בְּצַד יָמִין לְמַטָּה מְנִיחִים "חֲרוּסַת" שֶׁהוּא זֵכֶר לְטִיט שֶׁעֲבָדוּ בָּהֶם
בַּמְצָרִים.

בְּצַד שְׂמֹאל לְמַטָּה מְנִיחִים "כַּרְפָּס" שֶׁאוֹכְלִים אַחֲרֵי קְדוּשָׁה,
וְכַרְפָּס אוֹתִיּוֹת "ס' פֶּרֶךְ" לוֹמֵר שֶׁס' רְבוּא (שֵׁשׁ מֵאוֹת אֶלֶף)
יְהוּדִים יֵצְאוּ מִמְצָרִים.

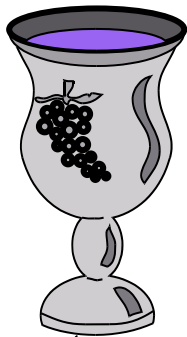
לְמַטָּה בְּאִמְצַע מְנִיחִים "חֲזָרֶת" שֶׁהוּא הַמְרוֹר שֶׁאוֹכְלִים
בְּ"כּוֹרֶךְ".

אַרְבַּע כּוֹסוֹת

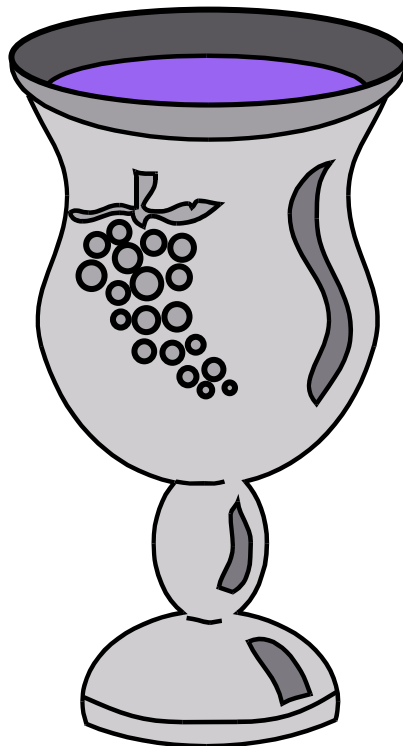
בְּלֵיל הַסֵּדֶר מְצֻוֶה לְשִׁתּוֹת אַרְבַּע כּוֹסוֹת יַיִן.
אַרְבַּע כּוֹסוֹת אֵלוֹ הֵן כְּנֶגֶד אַרְבַּע לְשׁוֹנוֹת שֶׁל גְּאוּלָּה,
(1) וְהוֹצֵאתִי. (2) וְהִצַּלְתִּי. (3) וְגֵאֲלַתִּי. (4) וְלִקְחַתִּי.

שְׁאֵמַר הַקַּב"ה לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל.

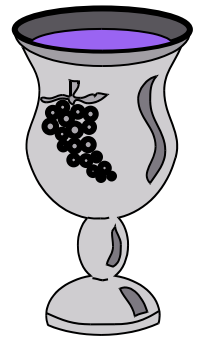
וְכּוֹס חֲמִישִׁית הִיא "כּוֹסוֹ שֶׁל אֱלֹהֵי הַנְּבִיא"
זוֹ כּוֹס מִיְחַדָּת, שְׂמֻכִּינִים בְּשִׁבִיל אֱלֹהֵי הַנְּבִיא.
כּוֹס זֶה הִיא כְּנֶגֶד לְשׁוֹן גְּאוּלָּה נוֹסֶפֶת "וְהִבֵּאתִי".

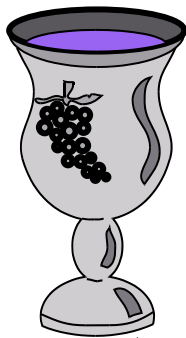
וְגֵאֲלַתִּי

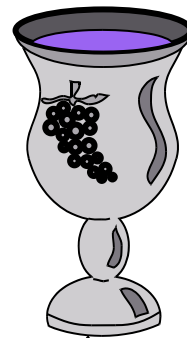
וְהִבֵּאתִי

וְהוֹצֵאתִי

וְלִקְחַתִּי

וְהִצַּלְתִּי

פֶּסַח בַּיַּיִנְאֲכֹט וַי דָּעַר
טֹאטֶע קוֹמֵט אֱהִיִּים
פּוֹן שׁוּהֶל, מֵאֲכֹט עַר
גְּלִיִּיךְ קִידוּשׁ, אֹוֹן

מ'טִיילט ניסאלאך און מאנדאלאך אז די
קליינע קינדער זאלן נישט איינשלאפן און
זאלן פֿרעגן די פֿיהר קשיות.

סֵדֶר הַקְּדוּשׁ

מוזיגן אַחַד לְשָׁנִי כּוֹס רֵאשׁוֹן דְּרַךְ חֲרוּת, וּמִקְדָּשִׁין וְשׁוֹתִין בְּהַסְבַּת שְׂמֹאל
הַנְּגִי מוּכָן וּמְזוּמָן לְקַיֵּם מִצְוֹת כּוֹס רֵאשׁוֹן שֶׁל אַרְבַּע כּוֹסוֹת לְשֵׁם יְחִוּד
קוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא וְשִׁכְנֵתֶיהָ עַל יְדֵי הַהוּא טָמִיר וְנִעְלָם בְּשֵׁם כָּל יִשְׂרָאֵל. וַיְהִי
נֵעַם אֲדֹנָי אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ כּוֹנֵנָה עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ כּוֹנֵנָהוּ.

כִּשְׁחַל בְּשַׁבַּת מִתְחִילִין כָּאן.

וַיְרֵא אֱלֹהִים אֶת כָּל אֲשֶׁר עָשָׂה וְהִנֵּה טוֹב מְאֹד וַיְהִי עֶרֶב וַיְהִי בֹקֶר:

יוֹם הַשְּׁשִׁי. וַיְכַלּוּ הַשָּׁמַיִם הָאָרֶץ וְכָל צְבָאָם: וַיְכַל
אֱלֹהִים בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מְלֹאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה וַיִּשְׁבַּת בַּיּוֹם
הַשְּׁבִיעִי מְכֹל מְלֹאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה: וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים אֶת
יוֹם הַשְּׁבִיעִי וַיְקַדֵּשׁ אֹתוֹ כִּי בּו שָׁבַת מְכֹל מְלֹאכְתּוֹ אֲשֶׁר
בָּרָא אֱלֹהִים לַעֲשׂוֹת:

הגדה של פסח

סְבְרֵי מִרְגָּנוּ וְרַבְּנֵנוּ וְרַבּוֹתֵינוּ:

בָּרוּךְ אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, בּוֹרֵא פְרֵי הַגָּפְנוֹ:

בָּרוּךְ אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר בָּחַר

בָּנוּ מִכָּל עַם וְרוּמָמְנוּ מִכָּל לְשׁוֹן וְקִדְּשָׁנוּ

בְּמִצּוֹתָיו. וַתִּתֵּן לָנוּ יי אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה (לשבת:

שְׁבֻתוֹת לְמִנוּחָה ו) מוֹעֲדִים לְשִׂמְחָה חַגִּים וְזִמְנִים

לְשִׁשּׁוֹן (לשבת: אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת הַזֶּה ו) אֶת יוֹם חַג

הַמִּצּוֹת הַזֶּה זְמַן חֵירוּתֵנוּ (לשבת: בְּאַהֲבָה) מִקְרָא

קֹדֶשׁ זֵכֶר לְיִצְיַאת מִצְרַיִם. כִּי בָנוּ בַּחֲרָת וְאוֹתָנוּ

קֹדֶשֶׁת מִכָּל הָעַמִּים. (לשבת: וְשַׁבָּת) וּמוֹעֲדֵי קֹדֶשׁ

(לשבת: בְּאַהֲבָה וּבְרָצוֹן) בְּשִׂמְחָה וּבְשִׁשּׁוֹן הַנְּחֻלָּתָנוּ.

בָּרוּךְ אַתָּה יי מְקַדֵּשׁ (לשבת: הַשַּׁבָּת ו) יִשְׂרָאֵל

וְהַזְמִינֵנוּ:

כְּשַׁחַל בְּמוֹצָאי שַׁבָּת מְבָרְכִין כָּאֵן נַר וְהַבְדִּילָה

בָּרוּךְ אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, שֶׁהַחֵינּוּ

וְקִיַּמְנוּ וְהַגִּיעֵנוּ לְזִמְן הַזֶּה:

און מ'וואשט זאך די
הענט און מ'זאגט
נישט א ברכה על
נטילת ידים, ווייל

מ'גייט נאך נישט עסן די סעודה,

מִנְעַמֵּט אַ שְׁטִיקאַלע

כַּרְפֵּס אָדער

קאַרטאַפּל (ווייניגער

פון אַ כּזִית) און

מִטְיִנְקט דאָס אַיִן אֵין זאַלץ וואָסער, און

מִמַּאכט אַ בְּרַכָּה בּוֹרָא פְּרִי הָאֲדָמָה. (און

מִהָאט אַינזינען צו פֿטֶרן די מָרוֹר פון אַינמֶטן

די סְעוּדָה).

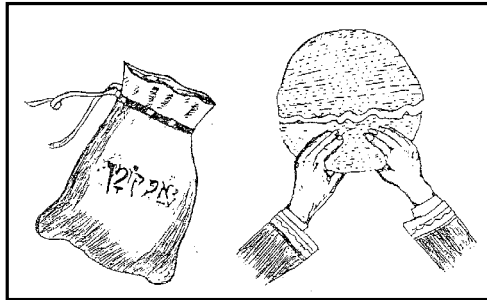
בְּרוּךְ אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, בּוֹרָא פְּרִי הָאֲדָמָה

מ'נעמט די מיטלסטע
מצה וואס ס'הייסט
לוי, און מ'צופרעכט
דאס אויף צוויי

האלבע, די גרעסערע האלבע בהאלט מען

פאר דעם אפיקומן און די
קלענערע האלבע לייגט
מען צוריק אויפן טיש.

הגדה של פסח

מיגיסט האן דעם צווייטן כוס
פון די פיר כוסות און
מ'זאגט די הגדה פון
הא לחמא עניא ביז

גאל ישראל, און אלע קינדערלאך פֿרעגן די
פיהר קשיות.

הריני מוכן ומזומן לקיים המצוה לספר ביציאת מצרים. לשם יחוד קודשא
ברוך הוא ושכינתיה על ידי ההוא טמיר ונעלם בשם כל ישראל: ויהי נעם
אדני אלהינו עלינו ומעשה ידינו כוננה עלינו ומעשה ידינו כוננהו.

הא לחמא עניא	דאם איז די ארעמע ברויט
די אכלו	וואס האבן געגעסן
אבהתנא	אונזערע עלטערן
בארעא דמצרים	אין די לאנד מצרים
כל דכפין	יעדער וואס איז הונגעריג
ייתי	זאל קומען
וייכול	און עסן
כל דצריך	יעדער וואס דארף
ייתי	זאל קומען
ויפסח	און זאל מאכן פסח
השתא הכא	יעצט זענען מיר אין גלות
לשנה הבאה	צו דעם קומענדיגן יאהר
בארעא דישראל	אין ארץ ישראל
השתא עבדי	יעצט זענען מיר קנעכט
לשנה הבאה	צו דעם קומענדיגן יאהר
בני חורין:	באפרייטע מענטשן:

מה נשתנה

טאטע איד וויל דיר פֿרעגן די פֿיהר קשיות

מה נשתנה פֿארוואס איז אנדערש

הלילה הזה די נאכט פון פסח,

מכל הלילות פון אלע נעכט פון א גאנץ יאהר,

די ערשטע קשיא איז:

שבכל הלילות אלע נעכט פון א גאנץ יאהר,

אנו אוכלין עסן מיר,

חמץ ומצה סיי חמץ און סיי מצה

הלילה הזה אבער די נאכט פון פסח,

כלו מצה: עסן מיר אלע נאר מצה, אבער

חמץ טאר מען נישט עסן.

האב איד דיר טאטע געפרעגט איין קשיא

די צווייטע קשיא איז:

שְׁבַכָּל הַלֵּלוֹת אַלֶּע נְעֻכָּט פֿון אַ גַּאנְץ יֶאֱהָר,

אַנוֹ אוֹכְלִין עֶסֶן מִיר,

שָׂאָר יְרָקוֹת אַלֶּע עֶרְלִיי קַרְיִיטֶעֶכְצֶער,

הַלֵּלָהּ הִזָּה אָבֵער דִּי נֶאֱכָט פֿון פֶּסַח,

מָרוֹר: עֶסֶן מִיר בִּיטֶערֶע קַרְיִיטֶעֶכְצֶער.

הָאֵב אֵיךְ דִּיר טֵאטֶע גַּעפֿרֶעגֶט צווי קשיות

די דריטע קשיא איז:

שְׁבַכָּל הַלֵּלוֹת אַלֶּע נְעֻכָּט פֿון אַ גַּאנְץ יֶאֱהָר,

אַיִן אָנוֹ מִטְּבִילִין טוֹנְקֶען מִיר נִישְׁט אַיִן,

אַפִּילוֹ פֶּעם אַחַת אַפִּילוֹ אַיִן מָאל אוֹיכֶעט נִישְׁט,

הַלֵּלָהּ הִזָּה אָבֵער דִּי נֶאֱכָט פֿון פֶּסַח,

שְׁתֵּי פְּעָמִים: טוֹנְקֶען מִיר אַיִן צוויי מָאל,

אַיִן מָאל קאַרטאָפֿל אין זאַלץ וואָסער,

און אַיִן מָאל חֶרִיין אין חֶרוֹסֶת.

הָאֵב אֵיךְ דִּיר טֵאטֶע גַּעפֿרֶעגֶט דְּרִיי קשיות

די פערטע קשיא איז:

שבכל הלילות אלע נעכט פון א גאנץ יאהר,

אנו אוכלין עסן מיר,

בין יושבין סיי זיצנדיג,

ובין מסבין און סיי אנגעלאנט,

הלילה הזה אפער די נאכט פון פסח,

בלנו מסבין: זיצן מיר אלע אנגעלאנט אויף די

לינקע זייט.

האב איד דיר טאטע געפרעגט פיהר קשיות

יעצט טאטע ענטפער מיר א תרוץ

אויף די אלע פיהר קשיות!

און זיי מקים די מצוה פון

והגדת לבנך!!!

יְהִיוּ הַמִּצְוֹת מִגְּלִים בְּשָׁעָה שְׂאוּמְרִים הַהֲגָדָה

עֲבָדִים הָיִינוּ	קָנַעְכֶּט זְעַנְעֵן מִיר גְּעוּוֹעֵהן
לְפָרְעָה בְּמִצְרַיִם	צוּ פִּרְעָה אֵין מִצְרַיִם
וַיּוֹצִיאֵנוּ	און עַר הָאָט אונז אַרױם גְּענוּמֵעֵן
ה' אֱלֹהֵינוּ	דַּעַר אױבְּעַרשְׁטַעַר אונזער גָּאָט
מִשָּׁם	פֿון דָּאָרט
בְּיַד חֲזָקָה	מִיט אַ שְׁטאַרְקֵעַ הָאָנְט
וּבְזִרְעַ נְטוּיָה	און מִיט אַ אױסְגַּעשְׁטְרַעקְטֵעַ
	אַרְעִם
וְאֵלֹהֵי לֹא הוֹצִיא	און אױב עַר װאַלְט נִישְׁט אַרױם
	גְּענוּמֵעֵן
הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא	דַּעַר הֵיילִיגְעַר בַּאֲשַׁע־פֶּעַר
	גְּעבְּעַנְטִשְׁט אִיז עַר
אֶת אֲבוֹתֵינוּ מִמִּצְרַיִם	אונזערַע עֶלְטֵעֵרן פֿון מִצְרַיִם
הָרִי אָנוּ	אָט אונז
וּבְנֵינוּ	און אונזערַע זִיְהוּ (קִינְדֶּעַר)
וּבְנֵי בְנֵינוּ	און די זִיְהוּ פֿון אונזערַע זִיְהוּ

הגדה של פסח

מְשַׁעֲבָדִים הָיִינוּ	אֲוֹנְטֵעֲרֵגְעֵטְעֵנִיגֵט וְוֹאֲלֵטֵן מִיר גְּעוּוֹעֵהן
לְפָרְעָה בְּמִצְרַיִם	צוּ פֶרְעָה אֵין מִצְרַיִם (צוּ דִי טוּמָאָה פֿון מִצְרַיִם)
וְאֶפִּילוּ כְּלָנוּ חֲכָמִים	אֲוֹן אֶפִּילוּ וְוֵעֵן מִיר זְעֵנְעֵן אֶלְע קְלוּגֵע
כְּלָנוּ גְבוּנִים	מִיר זְעֵנְעֵן אֶלְע פֿאַרְשֵׁטֵאנְדִיגֵע
כְּלָנוּ זִקְנִים	מִיר זְעֵנְעֵן אֶלְע עֶלְטֵעֶרֶע
כְּלָנוּ יוֹדְעִים אֶת הַתּוֹרָה מִיר אֶלְע קֵעֵנְעֵן דִי תּוֹרָה	
מִצְוָה עָלֵינוּ	אֵיז נֶאֱדָר אֶלְזֵן אַ מִצְוָה אוֹיף אֲוִנֵז
לְסַפֵּר בִּיציאת מִצְרַיִם	צוּ דְעֶרְצִיילֵן וְוֵעֵגֵן יְציאת מִצְרַיִם
וְכָל הַמְרִבָּה לְסַפֵּר	אֲוֹן יַעֲדֵער וְוֹאס פֿאַרְמֵערט צוּ דְעֶרְצִיילֵן
בִּיציאת מִצְרַיִם	וְוֵעֵגֵן יְציאת מִצְרַיִם
הָרִי זֶה מְשֻׁבָּח:	אָט דְעֶר אֵיז גְּעֵלוּזִבֵּט:

מַעֲשֵׂה בְּרַבִּי אֱלִיעֶזֶר וְרַבִּי יְהוֹשֻׁעַ וְרַבִּי אֶלְעָזָר בֶּן עֲזַרְיָה וְרַבִּי
עֲקִיבָא וְרַבִּי טַרְפוֹן שֶׁהָיוּ מְסַבִּין בְּבִנְי בֶרֶק וְהָיוּ מְסַפְּרִים בִּיציאת
מִצְרַיִם כָּל אוֹתוֹ הַלֵּילָה עַד שֶׁבָּאוּ תַלְמִידֵיהֶם וְאָמְרוּ לָהֶם
רַבּוֹתֵינוּ הִגִּיעַ זְמַן קְרִיאַת שְׁמַע שֶׁל שַׁחֲרִית:

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר בֶּן עֲזַרְיָה הֲרִי אֲנִי כְּכֹן שִׁבְעִים שָׁנָה וְלֹא
זָכִיתִי שֶׁתֵּאמֹר יְציאת מִצְרַיִם בַּלֵּילוֹת עַד שֶׁדַּרְשָׁה בֶּן זֹמַא
שֶׁנֶּאמַר לְמַעַן תִּזְכּוֹר אֶת יוֹם צֵאתְךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ.
יְמֵי חַיֶּיךָ הַיָּמִים. כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ הַלֵּילוֹת. וְחַכְמַיִם אוֹמְרִים יְמֵי חַיֶּיךָ
הָעוֹלָם הַזֶּה. כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ לְהֵבִיא לְיָמוֹת הַמְּשִׁיחַ:

בְּרוּךְ הַמָּקוֹם בְּרוּךְ הוּא בְּרוּךְ שֶׁנֶּתַן תּוֹרָה לְעַמּוֹ
יִשְׂרָאֵל. בְּרוּךְ הוּא. כְּנֶגֶד אַרְבַּעַה בָּנִים דְּבָרָה תּוֹרָה.
אֶחָד חָכָם. וְאֶחָד רָשָׁע. וְאֶחָד תָּם. וְאֶחָד שְׂאִינוֹ יוֹדֵעַ
לְשֵׁאוֹל:

חָכָם מָה הוּא אוֹמֵר. מָה הָעֵדוֹת וְהַחֲקִים וְהַמְּשַׁפְּטִים אֲשֶׁר צִוָּה
יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֶתְכֶם. וְאֵף אֶתָּה אָמַר לּוֹ כִּהְלָכוֹת הַפֶּסַח אֵין
מִכְּטִירִין אַחַר הַפֶּסַח אֶפִּיקוֹמֵן:

רָשָׁע מָה הוּא אוֹמֵר. מָה הָעֵבוּדָה הַזֹּאת לָכֶם. לָכֶם וְלֹא לּוֹ. וְלִפִּי
שֶׁהוֹצִיא אֶת עַצְמוֹ מִן הַכָּלָל כִּפָּר בְּעֵקֶר. וְאֵף אֶתָּה הִקְהָה אֶת
שְׁנָיו וְאָמַר לּוֹ. בְּעֵבוֹר זֶה עָשָׂה יְיָ לִי בְּצֵאתִי מִמִּצְרַיִם. לִי וְלֹא לּוֹ.
אֵלּוּ הָיָה שֵׁם לֹא הָיָה נִגְאָל:

הַגְדָּה שֶׁל פֶּסַח

תָּם מָה הוּא אוֹמֵר. מָה זֹאת. וְאָמַרְתָּ אֵלָיו בְּחֹזֶק יָד הוֹצֵיאָנוּ יי
מִמִּצְרַיִם מִבֵּית עֲבָדִים:

וְשֵׂאֵינוּ יוֹדֵעַ לְשֵׂאוֹל אֵת פֶּתַח לוֹ. שֶׁנֶּאֱמַר. וְהִגַּדְתָּ לְבִנְךָ
בַּיּוֹם הַהוּא לֵאמֹר בִּעֲבוּר זֶה עָשָׂה יי לִי בְּצֵאתִי מִמִּצְרַיִם:

יְכוֹל מִרְאֵשׁ חוֹדֶשׁ. תִּלְמוּד לֹמַר בַּיּוֹם הַהוּא. אִי בַּיּוֹם הַהוּא יְכוֹל
מִבְּעוֹד יוֹם. תִּלְמוּד לֹמַר בִּעֲבוּר זֶה. בִּעֲבוּר זֶה לֹא אָמַרְתִּי אֶלָּא בְּשָׁעָה
שִׁישׁ מִצָּה וּמְרוֹר מְנַחִים לְפָנֶיךָ:

מִתְחַלָּה עוֹבְדֵי עֲבוּדָה זָרָה הָיוּ אֲבוֹתֵינוּ. וְעַכְשָׁיו קָרְבָנוּ
הַמְּקוֹם לְעֲבוּדָתוֹ. שֶׁנֶּאֱמַר. וַיֹּאמֶר יְהוֹשֻׁעַ אֶל כָּל הָעָם כֹּה אָמַר
יי אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל בְּעֵבֶר הִנְהָר יָשְׁבוּ אֲבוֹתֵיכֶם מֵעוֹלָם תָּרַח אָבִי
אֲבָרָהָם וְאָבִי נַחֲוֹר וַיַּעֲבְדוּ אֱלֹהִים אֲחֵרִים: וְאָקַח אֶת אֲבִיכֶם
אֶת אֲבָרָהָם מֵעֵבֶר הִנְהָר וְאוֹלָךְ אוֹתוֹ בְּכָל אֶרֶץ כְּנָעַן וְאֲרָבָה
אֶת זֶרְעוֹ וְאֶתְּנוּ לוֹ אֶת יִצְחָק וְאֶתְּנוּ לְיִצְחָק אֶת יַעֲקֹב וְאֶת עֵשָׂו
וְאֶתְּנוּ לְעֵשָׂו אֶת הַר שֵׁעִיר לְרֵשֶׁת אוֹתוֹ וַיַּעֲקֹב וּבְנָיו יָרְדוּ
מִצְרַיִם:

בְּרוּךְ שׁוֹמֵר הַבְּטָחָתוֹ לְיִשְׂרָאֵל. בְּרוּךְ הוּא. שֶׁהִקְדוּשׁ
בְּרוּךְ הוּא חָשַׁב אֶת הַקִּיץ לַעֲשׂוֹת. כִּמָּה שֶׁאָמַר לְאֲבָרָהָם
אֲבִינוּ בְּבְרִית בֵּין הַבְּתָרִים. שֶׁנֶּאֱמַר. וַיֹּאמֶר לְאֲבָרָם יָדוּעַ
תִּדְעַ כִּי גֵר יִהְיֶה זֶרְעֶךָ בְּאֶרֶץ לֹא לָהֶם וַעֲבָדוּם וְעָנּוּ אֹתָם
אַרְבַּע מֵאוֹת שָׁנָה: וְגַם אֶת הַגּוֹי אֲשֶׁר יַעֲבְדוּ דָן אֲנֹכִי
וְאַחֲרָיִךְ כִּן יֵצְאוּ בְּרִכּוּשׁ גָּדוֹל:

יְכֻסָּה הַמִּצְוֹת וַיִּקַּח הַכּוֹס בְּיָדוֹ:

וְהִיא שְׁעַמְדָּה לְאַבוֹתֵינוּ
וְלָנוּ. שְׁלֹא אֶחָד בְּלִבָּד עָמַד עָלֵינוּ
לְכַלּוֹתֵנוּ אֶלָּא שְׁבִכָּל דּוֹר וְדוֹר
עוֹמְדִים עָלֵינוּ לְכַלּוֹתֵנוּ. וְהַקְדוֹשׁ
בָּרוּךְ הוּא מִצִּילֵנוּ מִיָּדָם:

יְנִיחַ הַכּוֹס וַיִּגְלֶה הַמִּצְוֹת:

צֵא וּלְמַד מֶה בִּקְשׁ לָבֵן הָאֶרְמִי לַעֲשׂוֹת לְיַעֲקֹב אָבִינוּ.
שְׁפָרְעָה לֹא גָזַר אֱלֹהִים עַל הַזְּכָרִים וְלָבֵן בִּקְשׁ לַעֲקוֹר אֶת הַכֹּל
שֶׁנֶּאֱמַר. אֶרְמִי אָבִד אָבִי וַיֵּרֶד מִצְרַיִם וַיִּגַּר שָׁם בְּמַתִּי
מִעֵט וַיְהִי שָׁם לְגוֹי גָּדוֹל עֲצוּם וְרַב:

וַיֵּרֶד מִצְרַיִם. אָנוּס עַל פִּי הַדְּבוּר:

וַיִּגַּר שָׁם. מִלְּמַד שְׁלֹא יֵרֵד יַעֲקֹב אָבִינוּ לְהִשְׁתַּקֵּעַ בְּמִצְרַיִם
אֶלָּא לְגוֹר שָׁם. שֶׁנֶּאֱמַר. וַיֹּאמְרוּ אֶל פְּרַעֲהַ לְגוֹר בְּאֶרֶץ בְּאֵנוּ כִּי
אִין מְרַעַה לְצֹאן אֲשֶׁר לְעַבְדֶּיךָ כִּי כָבֵד הָרַעַב בְּאֶרֶץ כְּנַעַן וְעַתָּה
יֵשְׁבוּ נָא עַבְדֶּיךָ בְּאֶרֶץ גִּשְׁוֹן:

הגדה של פסח

בְּמַתִּי מֵעַט כְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר. בְּשִׁבְעִים נֶפֶשׁ יָרְדוּ אֲבוֹתֶיךָ
מִצְרַיִמָּה וְעַתָּה שָׂמְךָ יי אֱלֹהֶיךָ כְּכוֹכְבֵי הַשָּׁמַיִם לְרוֹב:

וַיְהִי שָׁם לְגוֹי. מִלְּמַד שֶׁהָיוּ יִשְׂרָאֵל מְצַנְיִים שָׁם:

גְּדוֹל וְעֶצוֹם כְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר. וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל פָּרוּ וַיִּשְׂרְצוּ וַיִּרְבוּ
וַיַּעֲצְמוּ בְּמֵאֵד מְאֹד וְתַמְלֵא הָאָרֶץ אֹתָם:

וְרַב כְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר. רַבָּה כְּצִמְחַת הַשָּׂדֶה נִתְתִּיךָ וְתִרְבִּי וְתִגְדְּלִי
וְתִבּוֹאִי בַּעֲדֵי עַדְיִים שָׁדִים נְכוֹנֵי וְשִׁעְרֶךָ צִמְחָה וְאֶת עָרוֹם וְעֶרְיָה:

ג"פ וְאֶעְבּוֹר עָלֶיךָ וְאֶרְאֶךָ מִתְּבוֹסֶסֶת בְּדַמְיֶךָ וְאוֹמֵר לָךְ בְּדַמְיֶךָ חַיִּי
וְאוֹמֵר לָךְ בְּדַמְיֶךָ חַיִּי:

וַיִּרְעוּ אֹתָנוּ הַמִּצְרִים וַיַּעֲנוּנוּ

וַיִּתְּנוּ עָלֵינוּ עֲבוֹדָה קָשָׁה:

וַיִּרְעוּ אֹתָנוּ הַמִּצְרִים כְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר. הָבָה נִתְחַכְמָה לוֹ פֶּן
יִרְבֶּה וְהָיָה כִּי תִקְרָאנָה מִלְּחָמָה וְנוֹסֶף גַּם הוּא עַל שׁוֹנְאֵינוּ וְנִלְחַם
בָּנוּ וְעָלָה מִן הָאָרֶץ:

וַיַּעֲנוּנוּ כְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר. וַיִּשְׁיִמוּ עָלָיו שָׂרֵי מִסִּים לְמַעַן עַנּוֹתוֹ
בְּסִבְלוֹתָם וַיִּבְנוּ עָרֵי מִסְכָּנוֹת לְפַרְעֹה אֶת פְּתוֹם וְאֶת רַעְמִסִּים:

וַיִּתְּנוּ עָלֵינוּ עֲבוֹדָה קָשָׁה כְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר. וַיַּעֲבְדוּ מִצְרַיִם אֶת
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּכַפָּר:

וְנִצַּעַק אֵל יי אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ וַיִּשְׁמַע יי אֶת קִלְנוּ
וַיֵּרָא אֶת עֲנִינּוּ וְאֶת עֲמָלְנוּ וְאֶת לַחֲצֵנוּ:

וְנִצַּעַק אֵל יי אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ כְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר. וַיְהִי בַיָּמִים
הָרַבִּים הָהֵם וַיָּמָת מֶלֶךְ מִצְרַיִם וַיֵּאָנְחוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל מִן הָעֲבֹדָה
וַיִּזְעֻקוּ וַתַּעַל שְׁוַעְתָּם אֶל הָאֱלֹהִים מִן הָעֲבֹדָה:

וַיִּשְׁמַע יי אֶת קִלְנוּ כְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר. וַיִּשְׁמַע אֱלֹהִים אֶת נַאֲקָתָם
וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים אֶת בְּרִיתוֹ אֶת אַבְרָהָם אֶת יִצְחָק וְאֶת יַעֲקֹב:

וַיֵּרָא אֶת עֲנִינּוּ זֹו פְּרִישׁוֹת דֶּרֶךְ אֶרֶץ כְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר. וַיֵּרָא
אֱלֹהִים אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיֵּדַע אֱלֹהִים:

וְאֶת עֲמָלְנוּ אֵלּוּ הַבְּנִיִּים כְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר. כָּל הַבֶּן הַיְלֹוֹד הַיְאֹרָה
תִּשְׁלִיכֻהוּ וְכָל הַבַּת תִּחְיוֹן:

וְאֶת לַחֲצֵנוּ זֹו הִדְחַק כְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר. וְגַם רָאִיתִי אֶת הַלְחֵץ אֲשֶׁר
מִצְרַיִם לוֹחֲצִים אוֹתָם:

וַיִּזְצִיאֵנוּ יי מִמִּצְרַיִם בְּיַד חֲזָקָה וּבִזְרַע נְטוּיָה
וּבַמֶּרְא גָדוֹל וּבְאֲתוֹת וּבַמִּפְתִּיִּים:

וַיִּזְצִיאֵנוּ יי מִמִּצְרַיִם. לֹא עַל יְדֵי מַלְאָךְ וְלֹא עַל יְדֵי שָׂרָף וְלֹא
עַל יְדֵי שְׁלִיחַ. אֲלָא הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּכַבּוּדוֹ וּבְעֲצָמוֹ. שֶׁנֶּאֱמַר.
וַעֲבַרְתִּי בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם בְּלִילָה הַזֶּה וְהַפִּיתִי כָּל בְּכוֹר בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם
מֵאָדָם וְעַד בְּהֵמָה וּבְכָל אֱלֹהֵי מִצְרַיִם אֶעֱשֶׂה שְׁפָטִים אֲנִי יי:
וַעֲבַרְתִּי בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם בְּלִילָה הַזֶּה אֲנִי וְלֹא מַלְאָךְ. וְהַפִּיתִי כָּל

הגדה של פסח

בְּכוֹר בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם אָנִי וְלֹא שָׂרָף. וּבְכֹל אֱלֹהֵי מִצְרַיִם אֶעֱשֶׂה
שְׂפָטִים אָנִי יי אָנִי הוּא וְלֹא הַשְּׁלִיחַ. אָנִי יי אָנִי הוּא וְלֹא אַחֵר:

בְּיַד חֲזָקָה זֶה הַדָּבָר כָּמָה שֶׁנֶּאֱמַר. הִנֵּה יָד יי הוֹיָה בְּמִקְנֶה אֲשֶׁר
בַּשָּׂדֶה בַּסּוּסִים בַּחֲמֹרִים בַּגְּמָלִים בַּבָּקָר וּבַצֹּאן דָּבָר כָּבֵד מְאֹד:

וּבְזֵרַע נְטוּיָה זֶה הַחֶרֶב כָּמָה שֶׁנֶּאֱמַר. וַחֲרַבּוּ שְׁלוֹפָה בְּיָדוֹ נְטוּיָה
עַל יְרוּשָׁלַיִם:

וּבְמִרְא גְדוֹל זֶה גְלוּי שְׂכִינָה כָּמָה שֶׁנֶּאֱמַר. אוּ הִנֵּסָה אֱלֹהִים
לְבֹא לְקַחַת לוֹ גּוֹי מִקְרֵב גּוֹי בְּמִסּוֹת בְּאֵתֶת וּבְמוֹפְתִים וּבְמִלְחָמָה
וּבְיַד חֲזָקָה וּבְזֵרַע נְטוּיָה וּבְמוֹרָאִים גְּדֹלִים כָּל אֲשֶׁר עָשָׂה לָכֶם
יי אֱלֹהֵיכֶם בְּצִרִים לְעֵינֵיךָ:

וּבְאֵתֶת זֶה הַמַּטֶּה כָּמָה שֶׁנֶּאֱמַר. וְאֵת הַמַּטֶּה הַזֶּה תִּקַּח בְּיָדְךָ
אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה בּוֹ אֵת הָאֵתֶת:

וּבְמוֹפְתִים זֶה הַדָּם כָּמָה שֶׁנֶּאֱמַר. וְנָתַתִּי מוֹפְתִים בַּשָּׁמַיִם
וּבְאֶרֶץ.

כְּשִׂיאֵמֹר דָּם וְאֵשׁ וְת"ע יִשְׁפָּךְ ג' פְּעָמִים מִן הַכּוֹס עֲצֹמוֹ וְלֹא ע"י אֲצַבֵּעַ. וְכֵן יִשְׁפָּךְ י'
פְּעָמִים כְּשִׂיאֵמֹר הָעֶשֶׂר מִכּוֹת. וּג' פְּעָמִים בְּדַצ"ח עַד"ש בֶּאֱח"ב:

דָּם. וְאֵשׁ. וְתִמְרוֹת עֶשֶׂן:

דָּבָר אַחֵר בְּיַד חֲזָקָה שְׁתִּים. וּבְזֵרַע נְטוּיָה שְׁתִּים. וּבְמִרְא
גְדוֹל שְׁתִּים. וּבְאֵתֶת שְׁתִּים. וּבְמוֹפְתִים שְׁתִּים:

אלו עשר מכות שהביא הקדוש ברוך הוא על המצרים
במצרים ואלו הן:

**דָם. צְפִרְדַּע. כְּנִים. עָרֹב. דָּבָר. שְׁחִין.
בָּרָד. אֲרָבָה. חֲשָׁךְ. מִכּוֹת בְּכוֹרוֹת:**

רַבִּי יְהוּדָה הָיָה נוֹתֵן בָּהֶם סְמָנִים:

דַּצ"ךְ עַד"ש בַּאח"ב:

רַבִּי יוֹסִי הַגְּלִילִי אָמַר מִנֵּן אַתָּה אֹמֵר שְׁלָקוּ הַמִּצְרִים
בְּמִצְרַיִם עֶשֶׂר מִכּוֹת וְעַל הַיָּם לָקוּ חַמְשֵׁים מִכּוֹת. בְּמִצְרַיִם מָה
הוּא אֹמֵר וַיֹּאמְרוּ הַחֲרָטְמִים אֵל פִּרְעָה אֶצְבַּע אֱלֹהִים הוּא.
וְעַל הַיָּם מָה הוּא אֹמֵר וַיֵּרָא יִשְׂרָאֵל אֶת הַיָּד הַגְּדוֹלָה אֲשֶׁר
עָשָׂה יי בְּמִצְרַיִם וַיֵּרְאוּ הָעָם אֶת יי וַיֹּאמְרוּ בִּיהוָה וּבְמֹשֶׁה עֲבָדוּ:
כִּמָּה לָקוּ בְּאֶצְבַּע עֶשֶׂר מִכּוֹת. אָמַר מֵעַתָּה בְּמִצְרַיִם לָקוּ
עֶשֶׂר מִכּוֹת וְעַל הַיָּם לָקוּ חַמְשֵׁים מִכּוֹת:

רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אֹמֵר מִנֵּן שָׁכַל מִכָּה וּמִכָּה שֶׁהֵבִיא הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא עַל הַמִּצְרִים בְּמִצְרַיִם הִיָּתָה שֶׁל אַרְבַּע מִכּוֹת שֶׁנֶּאֱמַר. יִשְׁלַח
בָּם חֲרוֹן אַפּוֹ עֲבָרָה, וְזַעַם, וְצָרָה, מִשְׁלַחַת מְלֶאכִי רָעִים.
עֲבָרָה אַחַת. וְזַעַם שְׁתַּיִם. וְצָרָה שְׁלֹשׁ. מִשְׁלַחַת מְלֶאכִי
רָעִים אַרְבַּע. אָמַר מֵעַתָּה בְּמִצְרַיִם לָקוּ אַרְבַּעִים מִכּוֹת וְעַל הַיָּם
לָקוּ מֵאַתַּיִם מִכּוֹת:

הגדה של פסח

רבי עקיבא אומר מניין שכל מכה ומכה שהביא הקדוש ברוך הוא על המרים במצרים היתה של חמש מכות שנאמר. ישלח בם חרון אפו, עברה, וזעם, וצרה, משלחת מלאכי רעים. חרון אפו אחת. עברה שתים. וזעם שלש. וצרה ארבע. משלחת מלאכי רעים חמש. אמור מעתה במצרים לקו חמשים מכות ועל הים לקו חמשים ומאתים מכות:

כמה מעלות טובות למקום עלינו:

- דינו: אלו הוציאנו מצרים ולא עשה בהם שפטים
- דינו: אלו עשה בהם שפטים ולא עשה באלהיהם
- דינו: אלו עשה באלהיהם ולא הרג את בכוריהם
- דינו: אלו הרג את בכוריהם ולא נתן לנו את ממונם
- דינו: אלו נתן לנו את ממונם ולא קרע לנו את הים
- דינו: אלו קרע לנו את הים ולא העבירנו בתוכו בחרבה
- דינו: אלו העבירנו בתוכו בחרבה ולא שקע צרינו בתוכו
- דינו: אלו שקע צרינו בתוכו ולא ספק צרכנו במדבר ארבעים שנה
- דינו: אלו ספק צרכנו במדבר ארבעים שנה ולא האכילנו את המן
- דינו: אלו האכילנו את המן ולא נתן לנו את השבת
- דינו: אלו נתן לנו את השבת ולא קרבנו לפני הר סיני
- דינו: אלו קרבנו לפני הר סיני ולא נתן לנו את התורה
- דינו: אלו נתן לנו את התורה ולא הכניסנו לארץ ישראל
- דינו: אלו הכניסנו לארץ ישראל ולא בנה לנו את בית הבחירה

עַל אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה טוֹבָה כְּפוּלָה וּמְכַפֶּלֶת לַמָּקוֹם
עָלֵינוּ. שְׁהוֹצִיאֵנוּ מִמִּצְרַיִם. וְעָשָׂה בְּהֵם שְׁפָטִים. וְעָשָׂה
בְּאֱלֹהֵיהֶם. וְהָרַג אֶת בְּכוֹרֵיהֶם. וְנָתַן לָנוּ אֶת מָמוֹנָם.
וְקָרַע לָנוּ אֶת הַיָּם. וְהֶעֱבִירָנוּ בְּתוֹכוֹ בְּחַרְבָּה. וְשָׁקַע
צָרֵינוּ בְּתוֹכוֹ. וְסָפַק צָרְכֵנוּ בַּמִּדְבָּר אַרְבַּעַיִם שָׁנָה.
וְהֶאֱכִילָנוּ אֶת הַמָּן. וְנָתַן לָנוּ אֶת הַשַּׁבָּת. וְקָרַבָנוּ לְפָנֵי
הַר סִינַי. וְנָתַן לָנוּ אֶת הַתּוֹרָה. וְהִכְנִיסָנוּ לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל.
וּבָנָה לָנוּ אֶת בֵּית הַבְּחִירָה לְכַפֵּר עַל כָּל עֲוֹנוֹתֵינוּ:

רבן גמליאל פלעגט זאגן
ווער ס'האט נישט גיזאגט

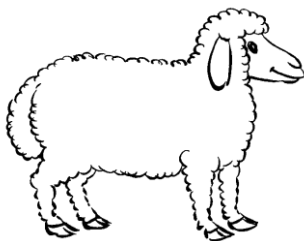
רבן גמליאל היה אומר

כל שלא אמר
ש'לשה דברים אלו
בפסח
לא יצא ידי חובתו

די 3 זאכן – וואס ס'שטייט ווייטער
פסח ביינאכט
האט ער נישט יוצא גיווען זיין חוב – פון דערציילן
יציאת מצרים

און דאס זענען זיי – די 3 זאכן:
פאר וואס האט גאט גיהייסן עסן (1) קרבן פסח, (2) מצות,
(3) מרור.

ואלו הן
פסח. מצה. ומרור:

דעם קרבן פסח
וואס אונזערע עלטערן פלעגן עסן
ווען דער בית המקדש איז גישטאנען

פסח
ש'היו אבותינו אוכלים
בזמן שבית המקדש
היה קיים

הגדה של פסח

פאר וואס – האט גאט גיהייסן עסן א קרבן פסח?

ווייל גאט האט איבער גיהיפרט – מלשון "פסח"

אויף די שטיבער פון אונזערע עלטערן אין מצרים

אזוי ווי סי'שטייט אין פסוק

און איהר זאלט זאגן

א שעכטונג "פסח" איז דאס פאר גאט

וואס ער האט איבער גיהיפרט – גאט

אויף די שטיבער פון די די אידן אין מצרים

ווען ער האט גיהארגעט די מצרים – הבכורים

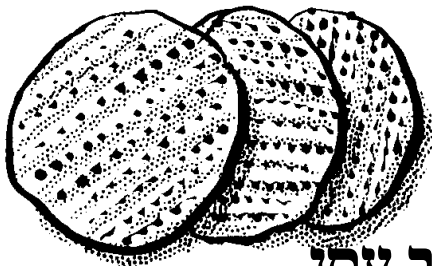
און אונזערע שטיבער האט ער

גיראטייוועט

בכורי ישראל לא מתו

און די פאלק האבן זאך גיקיניט – בני ישראל

און זיי האבן זאך גיבוקט – צו גאט פארן נס

אוחז המצה בידו ומראה אותה להמסובין:

די מצה וואס מיר עסן

פאר וואס – האט גאט גיהייסן עסן מצות?

ווייל סי'האט נישט אנגיגט

די טייג פון אונזערע עלטערן

צו ווערן חמץ

ביז סי'האט זאך צו זיי באוויזן

דער קייסער פון אלע קיסרים

על שום מה

על שום שפסח

הקדוש ברוך הוא

על בתי אבותינו במצרים.

שנאמר (שמות יב, כז)

ואמרתם

זבח פסח הוא ליי

אשר פסח

על בתי בני ישראל במצרים

בנגפו את מצרים

ואת בתינו הציל

ויקד העם

וישתחוּו:

מצה זו שאנו אוכלים

על שום מה

על שום שלא הספיק

בצקת של אבותינו

להחמיץ

עד שנגלה עליהם

מלך מלכי המלכים

הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא
וּגְאֹלָם
שֶׁנֶאֱמַר (שמות יב,
ל"ט)

וַיֹּאפּוּ אֶת הַבֶּצֶק
אֲשֶׁר הוֹצִיאוּ מִמִּצְרַיִם
עֲגוֹת מִצּוֹת
כִּי לֹא חֻמֵץ
כִּי גֹרְשׁוּ מִמִּצְרַיִם
וְלֹא יָכֻלוּ לְהִתְמַהֵמֶה
וְגַם צִדָּה לֹא עָשׂוּ לָהֶם:

דער הייליגער, גילויבט איז ער - גאט
און ער האט זיי אויסגילייזט
אזוי ווי ס'שטייט אין פסוק

און זיי האבן גיבאקן די טייג - די אידן
וואס זיי האבן ארויס גינומען פון מצרים
קיכלאך מצות
ווייל ס'נישט גיווארן חמץ
ווייל זיי זענען פארטריבן גיווארן פון מצרים
און זיי האבן זאך נישט גיקענט פארזאמען -
אפהאלטן
און אויכט עסן האבן זיי זאך נישט גימאכט
לא הספיקו אפילו להכין להם צדה לדרך:

אוחזו המרור בידו ומראה אותו להמסובין:

מְרֹרִי זֶה שֶׁאֲנִי אוֹכְלִים
עַל שׁוֹם מָה
עַל שׁוֹם שֶׁמְרָרוּ הַמִּצְרַיִם
אֶת חַיֵּי אֲבוֹתֵינוּ
בְּמִצְרַיִם
שֶׁנֶאֱמַר (שמות א', יד)
וַיִּמְרְרוּ אֶת חַיֵּיהֶם
בְּעַבְדָּה קָשָׁה
בְּחֶמֶר וּבְלִבָּנִים
וּבְכָל עַבְדָּה בַשָּׂדֶה
אֶת כָּל עַבְדֹתָם
אֲשֶׁר עָבְדוּ בָהֶם
בְּפָרְךָ:

די מרור וואס מיר עסן
פאר וואס - האט גאט גייהיסן עסן מרור?
ווייל די מצרים האבן פארביטערט
דעם לעבן פון אונזערע עלטערן
אין מצרים
אזוי ווי ס'שטייט אין פסוק
און זיי האבן פארביטערט זייער לעבן
מיט שווערע ארבעט
מיט ליים און מיט ציגל
און מיט אלע ארבעט אין פעלד
זייערע אלע ארבעט
וואס זיי האבן גיארבעט מיט זיי
[איז גיווען] מיט א צובראכונג:

הגדה של פסח

רַבֵּן גַּמְלִיאֵל הָיָה אוֹמֵר כָּל שְׁלֹא אָמַר שְׁלֹשָׁה
דְּבָרִים אֵלוֹ בַּפֶּסַח לֹא יֵצֵא יְדֵי חוֹבָתוֹ וְאֵלוֹ הֵן. פֶּסַח.
מִצָּה. וּמְרוֹר:

פֶּסַח שֶׁהָיוּ אֲבוֹתֵינוּ אוֹכְלִים בְּזִמְנֵי שְׁבִית הַמִּקְדָּשׁ הָיָה
קָיָם עַל שׁוּם מָה. עַל שׁוּם שֶׁפֶּסַח הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עַל
בֵּיתֵי אֲבוֹתֵינוּ בְּמִצְרַיִם. שֶׁנֶּאֱמַר. ג"פ: וְאִמְרַתֶּם זִבַּח פֶּסַח
הוּא לִי אֲשֶׁר פֶּסַח עַל בֵּיתֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּמִצְרַיִם בְּנִגְפוֹ
אֶת מִצְרַיִם וְאֶת בֵּיתֵנוּ הִצִּיל וַיִּקַּד הָעָם וַיִּשְׁתַּחֲוּ:

אוחז המצה בידו ומראה אותה למסבין:

מִצָּה זֶה שָׂאֵנוּ אוֹכְלִים עַל שׁוּם מָה. עַל שׁוּם שְׁלֹא
הִסְפִּיק בְּצִקַּת שֶׁל אֲבוֹתֵינוּ לְהַחֲמִיץ עַד שֶׁנִּגְלָה עֲלֵיהֶם
מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וּגְאָלָם שֶׁנֶּאֱמַר.
וַיֹּאפּוּ אֶת הַבֶּצֶק אֲשֶׁר הוֹצִיאוּ מִמִּצְרַיִם עֲגוֹת מִצּוֹת כִּי לֹא
חָמֵץ כִּי גוֹרְשׁוּ מִמִּצְרַיִם וְלֹא יָכְלוּ לְהַתְמַהֵמָה וְגַם צִדָּה לֹא
עָשׂוּ לָהֶם:

אוחז המרוור בידו ומראה אותו למסבין:

מְרוֹר זֶה שָׂאֵנוּ אוֹכְלִים עַל שׁוּם מָה. עַל שׁוּם שֶׁמְרוֹרוֹ
הַמִּצְרַיִם אֶת חַיֵּי אֲבוֹתֵינוּ בְּמִצְרַיִם שֶׁנֶּאֱמַר. וַיְמַרְרוּ אֶת

חַיִּיהֶם בַּעֲבֹדָה קָשָׁה בְּחֶמֶר וּבְלִבָּנִים וּבְכָל עֲבֹדָה בַּשָּׂדֶה
אֵת כָּל עֲבֹדָתָם אֲשֶׁר עָבְדוּ בָּהֶם בְּפָרְךָ:

בְּכָל דֹּר וְדֹר חַיֵּב אָדָם לִרְאוֹת אֶת עַצְמוֹ כְּאִלוֹ הוּא יֵצֵא
מִמְצָרִים שְׁנֵאמַר. וְהִגִּדְתָּ לְבִנְךָ בַּיּוֹם הַהוּא לֵאמֹר בַּעֲבוּר זֶה עָשָׂה יי
לִי בְּצֵאתִי מִמְצָרִים: שְׁלֵא אֶת אֲבוֹתֵינוּ בַלְבָּד גָּאֵל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא אֱלֹהֵי אֲפִי אוֹתָנוּ גָּאֵל עַמָּהֶם שְׁנֵאמַר. וְאוֹתָנוּ הוֹצִיא מִשָּׁם לְמַעַן
הָבִיא אוֹתָנוּ לְתֵת לָנוּ אֶת הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּע לְאֲבוֹתֵינוּ:

יאחזי הכוס בידו עד הללויה ויכסה המצות ויאמר:

לְפִיכָךְ אֲנַחְנוּ חַיִּבִּים לְהוֹדוֹת לְהִלֵּל לְשַׁבַּח לְפָאֵר
לְרוֹמֵם לְהַדָּר לְנִצַּח לְבָרֵךְ לְעֲלֹה וּלְקַלֵּס לְמִי שֶׁעָשָׂה
לְאֲבוֹתֵינוּ וְלָנוּ אֵת כָּל הַנְּסִים הָאֵלֹהִים. הוֹצִיאָנוּ מֵעֲבָדוֹת
לְחֵירוֹת. מִיַּגוֹן לְשִׁמְחָה. וּמֵאֲבֵל לְיוֹם טוֹב. וּמֵאֲפֵלָה
לְאוֹר גְּדוֹל. וּמִשְׁעָבוֹד לְגֵאֲלָה. וְנֵאמַר לְפָנָיו שִׁירָה
חֲדָשָׁה הַלְלוּיָהּ:

יניח הכוס:

הַלְלוּיָהּ הַלְלוּ עַבְדֵי יי הַלְלוּ אֶת שֵׁם יי: יְהִי שֵׁם
יי מְבוֹרָךְ מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם: מִמְזֵרָח שָׁמֶשׁ עַד
מְבוֹאוֹ מְהֵלֵל שֵׁם יי: רַם עַל כָּל גּוֹיִם יי עַל הַשָּׁמַיִם
כְּבוֹדוֹ: מִי כִּיהוָה אֱלֹהֵינוּ הַמְּגַבִּיהֵי לְשַׁבַּת:
הַמְּשַׁפִּילֵי לְרְאוֹת בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ: מְקִימֵי מַעַפָּר

דָּל מֵאֲשַׁפֶּת יָרִים אָבִיוֹן: לְהוֹשִׁיבֵי עִם נְדִיבִים עִם
נְדִיבֵי עַמּוֹ: מוֹשִׁיבֵי עֶקְרֵת הַבַּיִת אִם הַבָּנִים שְׂמִיחָה
הַלְלוּהָ:

בְּצֵאת יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם בַּיַּת יַעֲקֹב מֵעַם לֹעֵז:
הִיְתָה יְהוּדָה לְקֹדֶשׁוֹ יִשְׂרָאֵל מִמְּשֻׁלוֹתָיו: הֵיּם רָאָה
וַיִּנָּס הַיֵּרֶדֶן יָסַב לְאַחֹר: הֶהָרִים רָקְדוּ כְּאֵילִים
גְּבַעוֹת כְּבָנֵי צֹאן: מַה לָּךְ הֵיּם כִּי תִנּוּס הַיֵּרֶדֶן תִּסָּב
לְאַחֹר: הֶהָרִים תִּרְקְדוּ כְּאֵילִים גְּבַעוֹת כְּבָנֵי צֹאן:
מִלִּפְנֵי אֲדוֹן חוֹלֵי אֶרֶץ מִלִּפְנֵי אֱלֹהֵי יַעֲקֹב: הַהַפְּכֵי
הַצּוֹר אֲגַם מַיִם חֲלָמִישׁ לְמַעַיְנֵנו מַיִם:

יְקַח הַכּוֹס בְּיָדוֹ וַיֹּאמֶר:

בָּרוּךְ אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר גָּאֲלָנוּ וְגָאֲלֵנוּ
אֶת אֲבוֹתֵינוּ מִמִּצְרַיִם וְהַגִּיעֵנוּ הַלֵּילָה הַזֶּה לְאֶכֶל בּוֹ
מִצֵּה וּמְרוֹר. כֵּן יי אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ יַגִּיעֵנוּ
לְמוֹעֲדִים וְלְרַגְלִים אַחֲרַיִם הַבָּאִים לְקַרְאֲתָנוּ לְשִׁלּוֹם
שְׂמִיחִים בְּבִנְיַן עִירָךְ וְשִׁשִּׁים בְּעַבְדוֹתֶךָ וְנֹאכַל שָׂם מִן

הַזְבָּחִים וּמִן הַפְּסָחִים (במוצ"ש אומרים מִן הַפְּסָחִים וּמִן
הַזְבָּחִים) אֲשֶׁר יִגִּיעַ דָּמָם עַל קִיר מִזְבֵּחַךְ לְרִצּוֹן וְנוֹדָה
לְךָ שִׁיר חֲדָשׁ עַל גְּאֻלְתֵּנוּ וְעַל פְּדוּת נַפְשֵׁנוּ: בְּרוּךְ
אַתָּה יי גֹּאֲלֵי יִשְׂרָאֵל:

הַנְּנִי מוֹכֵן וּמְזוּמֵן לְקַיֵּם מִצְוֹת כּוֹס שְׁנֵי שָׁל אַרְבַּע כּוֹסוֹת לְשֵׁם יְחִוּד קוּדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא וְשִׁכְנִיתִיהָ עַל יְדֵי הַהוּא טְמוּר וְנִעְלָם בְּשֵׁם כָּל יִשְׂרָאֵל. וַיְהִי נֵעַם
אֲדֹנָי אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יְדֵינוּ כּוֹנֵנָה עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יְדֵינוּ כּוֹנֵנָהוּ.

בְּרוּךְ אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם
בוֹרֵא פְרִי הַגֶּפֶן:

וְשׁוֹתָהּ בְּהַסְבַּת שְׂמַאל וְאֵינוּ מְבַרֵךְ בְּרִכַּה אַחֲרוֹנָה:

מ'וואשט זיך די
הענט און מ'מאכט יא
א ברכה על נטילת

ידיים, ווייל מ'גייט שוין עסן די סעודה.

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם אשר
קדשנו במצותיו וצונו על נטילת ידיים:

מִנְעֻמַּט דִּי דְרִי מִצוֹת
 און מִזְאָגט דִּי בְרָכָה
 "הַמוֹצִיא לֶחֶם מִן
 הָאָרֶץ".

מִמַּאכְט א בְרָכָה עַל
 אֲכִילַת מִצָּה.

יקח השלש מצות בידו ויאמר הנני וכו' ואח"כ יברך ברכת המוציא:
 הנני מוכן ומזומן לקיים מצות אכילת מצה לשם יחוד קודשא בריך הוא
 ושכינתיה על ידי ההוא טמיר ונעלם בשם כל ישראל: ויהי נעם אדני אלהינו
 עלינו ומעשה ידינו כוננה עלינו ומעשה ידינו כוננהו.

בָּרוּךְ אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם הַמוֹצִיא
 לֶחֶם מִן הָאָרֶץ:

מיד יניח מצה התחתונה ותופס העליונה והפרוסה ויברך ויכון לפטר בברכת אכילת מצה
 מצת הכריכה ואכילת האפיקומן:

בָּרוּךְ אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר
 קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ עַל אֲכִילַת מִצָּה:

יבצע כזית מפל אחד משתיהן וככה יתן לכל אחד ואחד מבני ביתו ויאכלם כאחד ובהסבת
 שמאל ויאכל בלי טבול במלח:

מ'נעמט א כזית מרור
און מ'טונקט דאס איין
אין חרוסת, און מ'זאגט

די ברכה "על אכילת מרור".

ואח"כ יקח כזית חריין ויטבל בחרוסת ולא ישהנו בחרוסת כדי
שלא יתבטל טעם מרירותו לכן צריך לנער החרוסת מעליו
ויאכלנו בלא הסבה ויתן לכלם גם כן לכל אחד כזית ויאמר:

הנני מוכן ומזומן לקיים מצות אכילת מרור לשם יחוד קודשא בריך הוא
ושכינתיה על ידי ההוא טמיר ונעלם בשם כל ישראל: ויהי נעם אדני
אלהינו עלינו ומעשה ידינו כוננה עלינו ומעשה ידינו כוננהו.

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם אשר

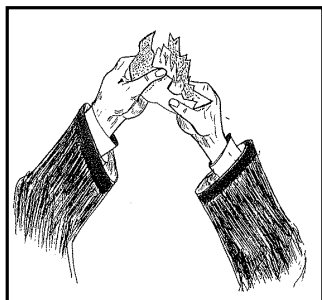
קדשנו במצותיו וצונו על אכילת מרור:

מ'נעמט צוויי

שטיקאלאך מצה און

מ'לייגט מרור צווישן

זיי, און מ'זאגט "זכר למקדש

כהלל" אזוי האט הלל געטאן

ווען דער בית המקדש איז

גיווען.

יקח כזית מהמצה השלישית וחזרת עמה ואוכל שתיהן ביחד בהסבת שמאל
ובלא ברכה ונותן לכלם ויאמר:

זכר למקדש כהלל.

פון עשה הלל. בזמן שבית המקדש היה

קיים היה פורך מצה ומרור ואוכל ביחד

לקיים מה שנאמר על מצות ומרורים

יאכלהו:

הגדה של פסח

מ'גרייט צום
טיש פיש מיט
פלייש מיט אלע

גוטע זאכן ל'כבוד יום טוב

קודם הסעודה יאכל הביצה במי מלח.

מ'נַעֲמֵט אַרְוִיס דַּעַם
בַּאֵה־לְטַעֲנַעַם אַפִּיקוֹמֶן,
אוֹן מ'עֵסֵט דָּאס "זְכַר
לְקַרְבַּן פֶּסַח".

יטול האפיקומן ויאכל כזית ממנו. ונכון לאכול כשעור שני זיתים. וככה יחלק לכל אחד ואחד מבני ביתו ויזהר שלא יאכל אחר אפיקומן שום דבר. ויאכל את האפיקומן בהסיבה קודם חצות. וקודם אכילת האפיקומן יאמר:

הַנְּנִי מוֹכֵן וּמְזוּמֵן לְקַיִם מִצְוֹת אֲכִילַת אַפִּיקוֹמֶן לְשֵׁם יְחִוּד
קוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא וְשִׁכְנֵתִיהָ עַל יְדֵי הַהוּא טָמִיר וְנַעֲלָם בְּשֵׁם
כָּל יִשְׂרָאֵל: וַיְהִי גַעַם אֲדַנִּי אֶלְהִינוּ עָלִינוּ וּמַעֲשֵׂה יְדִינוּ כּוֹנְנָה
עָלִינוּ וּמַעֲשֵׂה יְדִינוּ כּוֹנְנָהוּ.

מיגיסט האן דעם דריטן
כוס און מ'בענטשט
ברכת המזון.

לאחר ברכת המזון לפני שתית הכוס אומרים זה:

הנני מוכן ומזומן לקיים מצות כוס שלישי
של ארבע כוסות לשם יחוד קודשא בריך
הוא ושכינתיה על ידי ההוא טמיר ונעלם
בשם כל ישראל. ויהי נעם אדני אלהינו
עלינו ומעשה ידינו כוננה עלינו ומעשה
ידינו כוננהו.

ברוך אתה יי אלהינו מלך
העולם בורא פרי הגפן:

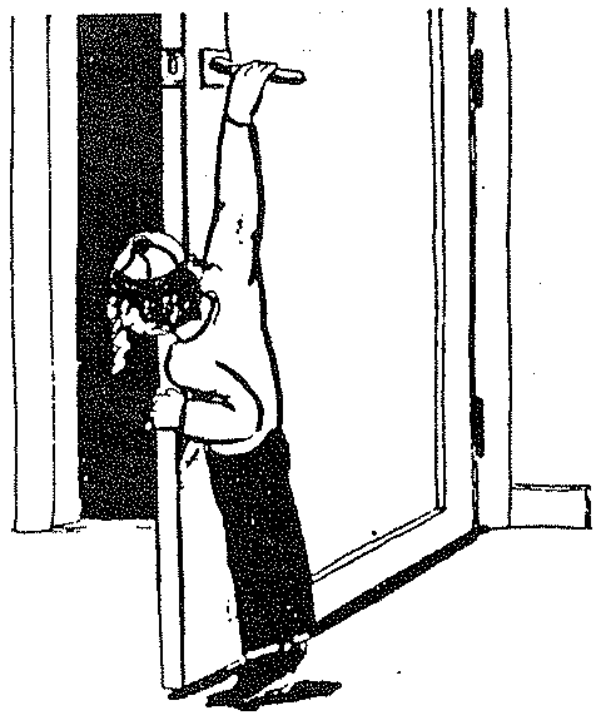
ושותה בהסבת שמאל ואינו מברך ברכה אחרונה:

מִזְאָגֵט הַלֵּל אֹן
 מִדְּאֲנֵקֵט דְּעֵם
 אֹיבֵעֶרֶשְׁטֵן פֶּאָר דִּי
 אַלֶּע גְּרוֹיֶסֶע נִיֶּסִים.

מוזגין פוס לאליהו זכור לטוב ומוזגין פוס הרביעי ואומרים עליו הלל:
 פותחין הדלת כדי לזכר שהוא ליל שמורים ואומרים:

שְׁבוּדָה חֲמַתְךָ אֶל הַגּוֹיִם אֲשֶׁר לֹא
 יִדְעוּךָ וְעַל מַמְלָכוֹת אֲשֶׁר בְּשִׁמְךָ לֹא
 קָרְאוּ: כִּי אָכַל אֶת
 יַעֲקֹב וְאֶת נֹוֹהוּ
 הִשְׁמוּ: שְׁכַךְ עֲלֵיהֶם
 זַעֲמָךְ וְחֲרוֹן אַפְּךָ
 יִשִּׁיגֵם: תִּרְדּוּךָ בָּךְ
 וְתִשְׁמִידֵם מִתַּחַת
 שָׁמַי יי: סוגרים הדלת

הגדה של פסח

כאן ממשיכים את ההלל שהתחילו לפני הסעודה:

לֹא לָנוּ יי לֹא לָנוּ כִּי לְשִׁמּוֹךְ תֵּן כְּבוֹד עַל חֶסֶדְךָ עַל אֲמִתְךָ: לָמָּה
יֹאמְרוּ הַגּוֹיִם אֵיךְ נָא אֱלֹהֵיהֶם: וְאֱלֹהֵינוּ בַשָּׁמַיִם כֹּל אֲשֶׁר חָפֵץ
עָשָׂה: עֲצִבְיָהֶם כֶּסֶף וְזָהָב מַעֲשֵׂה יְדֵי אָדָם: פֶּה לָהֶם וְלֹא יִדְבְּרוּ
עֵינַיִם לָהֶם וְלֹא יֵרְאוּ: אָזְנַיִם לָהֶם וְלֹא יִשְׁמְעוּ אֶף לָהֶם וְלֹא יִרְחֹנוּ:
יְדֵיהֶם וְלֹא יִמְיִשּׁוּן רַגְלֵיהֶם וְלֹא יִהְלְכוּ לֹא יִהְיוּ בְּגָרוֹנָם: כְּמוֹתָם יֵהִיוּ
עֹשִׂיהֶם כֹּל אֲשֶׁר בִּטַח בָּהֶם: יִשְׂרָאֵל בִּטַח בִּיהוָה עֲזָרָם וּמִגֹּגָם הוּא:
בֵּית אֶהְרֹן בִּטְחוּ בִיהוָה עֲזָרָם וּמִגֹּגָם הוּא: יֵרְאִי יי בִטְחוּ יְהוָה עֲזָרָם
וּמִגֹּגָם הוּא:

יי זְכַרְנוּ יְבָרְךָ יְבָרְךָ אֶת בֵּית יִשְׂרָאֵל יְבָרְךָ אֶת בֵּית
אֶהְרֹן: יְבָרְךָ יֵרְאִי יי הַקְטַנִּים עִם הַגְּדֹלִים: יִסַּף יי
עֲלֵיכֶם עֲלֵיכֶם וְעַל בְּנֵיכֶם: בְּרוּכִים אַתֶּם לִי עֹשֵׂה
שָׁמַיִם וָאָרֶץ: הַשָּׁמַיִם שָׁמַיִם לִי וְהָאָרֶץ נָתַן לְבְנֵי
אָדָם: לֹא הַמֵּתִים יִהְלְלוּ יְהוָה וְלֹא כָּל יוֹרְדֵי דוּמָה:
וְאַנְחָנוּ נְבָרְךָ יְהוָה מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם הַלְלוּיָהּ:

אֶהְבֵּתִי כִּי יִשְׁמַע יי אֶת קוֹלִי תַחֲנוּנֵי: כִּי הִטָּה אָזְנוֹ לִי וּבִימֵי
אֶקְרָא: אֶפְפוּנֵי חֶבְלֵי מוֹת וּמִצָּרֵי שְׂאוֹל מִצְּאוּנֵי צָרָה וְיִגוֹן אֶמְצָא:
וּבְשֵׁם יי אֶקְרָא אָנָּה יי מִלְּטָה נַפְשִׁי: חַנּוּן יי וְצַדִּיק וְאֱלֹהֵינוּ
מֵרַחֵם שׁוֹמֵר פְּתָאִים יי דְּלוֹתֵי וְלִי יְהוֹשִׁיעַ: שׁוּבֵי נַפְשִׁי לְמִנוּחֵיכֶי.
כִּי יי גָּמַל עָלַיְכֶי: כִּי חִלַּצְתָּ נַפְשִׁי מִמוֹת אֶת עֵינַי מִן דְּמֻעָה אֶת
רַגְלֵי מוֹדְחֵי: אֶתְהַלֵּךְ לִפְנֵי יי בְּאַרְצוֹת הַחַיִּים: הֶאֱמַנְתִּי כִּי אֲדַבֵּר
אֲנִי עָנִיתִי מְאֹד: אֲנִי אֶמְרֵתִי בַחֲפוּזֵי כָּל הָאָדָם כֹּזֵב:

מָה אָשִׁיב לִי כָּל תַּגְמוּלוֹהִי עָלַי: כּוֹס יְשׁוּעוֹת אֲשֶׁר
וּבְשֵׁם יי אֶקְרָא: נְדָרֵי לִי אֲשַׁלֵּם נְגִידָה נָא לְכֹל עַמּוֹ: יִקָּר
בְּעֵינַי יי הַמּוֹתֵה לַחֲסִידָיו: אָנֹכָה יי כִּי אֲנִי עַבְדְּךָ אֲנִי עַבְדְּךָ
בֶּן אֲמֹתֶךָ פִּתְחֵת לְמוֹסְרֵי: לָךְ אֲזַבַּח זֶבַח תּוֹדָה וּבְשֵׁם יי
אֶקְרָא: נְדָרֵי לִי אֲשַׁלֵּם נְגִידָה נָא לְכֹל עַמּוֹ: בְּחֻצְרוֹת בַּיִת יי
בְּתוֹכֵי יְרוּשָׁלַיִם הַלְלוּיָהּ:

הַלְלוּ אֶת יי כָּל גּוֹיִם שִׁבְחֻהוּ כָּל הָאֲמִיּוֹת: כִּי
גִבֹּר עָלֵינוּ חֶסֶדּוֹ וְאַמֶּת יי לְעוֹלָם הַלְלוּיָהּ:

הוֹדוּ לִי כִּי טוֹב כִּי לְעוֹלָם חֶסֶדּוֹ:

יֹאמְרוּ נָא יִשְׂרָאֵל כִּי לְעוֹלָם חֶסֶדּוֹ: הוֹדוּ לִי כִּי טוֹב
כִּי לְעוֹלָם חֶסֶדּוֹ: יֹאמְרוּ נָא בַּיִת אֲהָרֹן כִּי לְעוֹלָם
חֶסֶדּוֹ: הוֹדוּ לִי כִּי טוֹב כִּי לְעוֹלָם חֶסֶדּוֹ: יֹאמְרוּ נָא יִרְאֵי
יי כִּי לְעוֹלָם חֶסֶדּוֹ: הוֹדוּ לִי כִּי טוֹב כִּי לְעוֹלָם חֶסֶדּוֹ:

מִן הַמִּצַּר קָרָאתִי יְהוָה עֲנֵנִי בַּמְּרַחֵב יָהּ: יי לִי לֹא אִירָא מָה
יַעֲשֶׂה לִי אָדָם: יי לִי בְּעוֹזְרֵי וְאֲנִי אֶרְאֶה בְּשִׁנְאֵי: טוֹב לְחַסוֹת
בַּיהוָה מִבְּטַח בְּאָדָם: טוֹב לְחַסוֹת בַּיהוָה מִבְּטַח בַּנְּדִיבִים:
כָּל גּוֹיִם סָבְבוּנִי בְּשֵׁם יי כִּי אֲמִילָם: סָבּוּנִי גַם סָבְבוּנִי בְּשֵׁם יי
כִּי אֲמִילָם: סָבּוּנִי כְּדַבּוּרִים דַּעְכוּ כֹּאֵשׁ קוֹצִים בְּשֵׁם יי כִּי

הגדה של פסח

אֲמִילָם: דָּחָה דְחִיתַנִּי לְנַפְל וַיְהוּה עֲזָרְנִי: עָזִי וְזִמְרַת יְהוָה וַיְהִי
לִי לְיִשׁוּעָה: קוֹל רְנָה וַיִּשְׁוֹעָה בְּאֵהְלִי צְדִיקִים יָמִין יי עֲשֵׂה
חַיִּל: יָמִין יי רוֹמְמָה יָמִין יי עֲשֵׂה חַיִּל: לֹא אָמוֹת כִּי אַחֲיָה
וְאִסְפַּר מַעֲשֵׂי יְהוָה: יִסּוּר יִסְרַנִּי יְהוָה וְלִמּוֹת לֹא נִתְּנָנִי: פִּתְחוּ לִי
שַׁעֲרֵי צְדָק אָבֹא בָם אוֹדָה יְהוָה: זֶה הַשַּׁעַר לִי צְדִיקִים יָבֹאוּ
בוֹ: אוֹדֶה כִּי עֲנִיתַנִּי וַתְּהִי לִי לְיִשׁוּעָה. אוֹדֶה כִּי עֲנִיתַנִּי וַתְּהִי לִי
לְיִשׁוּעָה: אָבֹן מֵאֲסוּ הַבּוֹנִים הַיְתָה לְרֹאשׁ פְּנֵה. אָבֹן מֵאֲסוּ
הַבּוֹנִים הַיְתָה לְרֹאשׁ פְּנֵה: מֵאֵת יי הַיְתָה זֹאת הִיא נִפְלְאוֹת
בְּעִינֵינוּ. מֵאֵת יי הַיְתָה זֹאת הִיא נִפְלְאוֹת בְּעִינֵינוּ: זֶה הַיּוֹם עֲשֵׂה יי
נְגִילָה וְנִשְׂמָחָה בוֹ. זֶה הַיּוֹם עֲשֵׂה יי נְגִילָה וְנִשְׂמָחָה בוֹ:

אָנָּה יי הוֹשִׁיעָה נָּא:

אָנָּה יי הוֹשִׁיעָה נָּא:

אָנָּה יי הַצְּלִיחָה נָּא:

אָנָּה יי הַצְּלִיחָה נָּא:

בְּרוּךְ הַבָּא בְּשֵׁם יי בְּרַכְנוּכֶם מִבֵּית יי. בְּרוּךְ הַבָּא בְּשֵׁם יי בְּרַכְנוּכֶם
מִבֵּית יי: אֵל יי וַיָּאָר לָנוּ אֶסְרוּ חַג בְּעִבּוֹתֵינוּ עַד קַרְנֹת הַמְּזֻבְּחַת. אֵל
יי וַיָּאָר לָנוּ אֶסְרוּ חַג בְּעִבּוֹתֵינוּ עַד קַרְנֹת הַמְּזֻבְּחַת: אֵלֵינוּ אֶתְּהָ וְאוֹדֶה אֱלֹהֵינוּ
אֶרְוֹמְמֶהּ. אֵלֵינוּ אֶתְּהָ וְאוֹדֶה אֱלֹהֵינוּ אֶרְוֹמְמֶהּ: הוֹדוּ לִי כִּי טוֹב כִּי לְעוֹלָם
חֲסִדוֹ. הוֹדוּ לִי כִּי טוֹב כִּי לְעוֹלָם חֲסִדוֹ:

כִּי לְעוֹלָם חֲסֵדוֹ:

כִּי לְעוֹלָם חֲסֵדוֹ:

כִּי לְעוֹלָם חֲסֵדוֹ:

כִּי לְעוֹלָם חֲסֵדוֹ:

כִּי לְעוֹלָם חֲסֵדוֹ:

כִּי לְעוֹלָם חֲסֵדוֹ:

כִּי לְעוֹלָם חֲסֵדוֹ:

כִּי לְעוֹלָם חֲסֵדוֹ:

כִּי לְעוֹלָם חֲסֵדוֹ:

כִּי לְעוֹלָם חֲסֵדוֹ:

כִּי לְעוֹלָם חֲסֵדוֹ:

כִּי לְעוֹלָם חֲסֵדוֹ:

כִּי לְעוֹלָם חֲסֵדוֹ:

כִּי לְעוֹלָם חֲסֵדוֹ:

כִּי לְעוֹלָם חֲסֵדוֹ:

כִּי לְעוֹלָם חֲסֵדוֹ:

כִּי לְעוֹלָם חֲסֵדוֹ:

כִּי לְעוֹלָם חֲסֵדוֹ:

כִּי לְעוֹלָם חֲסֵדוֹ:

כִּי לְעוֹלָם חֲסֵדוֹ:

כִּי לְעוֹלָם חֲסֵדוֹ:

כִּי לְעוֹלָם חֲסֵדוֹ:

כִּי לְעוֹלָם חֲסֵדוֹ:

כִּי לְעוֹלָם חֲסֵדוֹ:

כִּי לְעוֹלָם חֲסֵדוֹ:

כִּי לְעוֹלָם חֲסֵדוֹ:

הוֹדוּ לַיהוָה לִי כִּי טוֹב

הוֹדוּ לַאלֹהֵי הָאֱלֹהִים

הוֹדוּ לַאֲדֹנָי הָאֲדֹנִים

לַעֲשֵׂה נִפְלְאוֹת גְּדֹלוֹת לְבָדוֹ

לַעֲשֵׂה הַשָּׁמַיִם בְּתַבּוּנָה

לְרוֹקַע הָאָרֶץ עַל הַמַּיִם

לַעֲשֵׂה אוֹרִים גְּדֹלִים

אֶת הַשָּׁמֶשׁ לְמַמְשֶׁלֶת בַּיּוֹם

אֶת הַיָּרֵחַ וְכּוֹכָבִים לְמַמְשֶׁלֶת בַּלַּיְלָה

לְמַכָּה מִצָּרִים בְּבַכּוֹרֵיהֶם

וַיּוֹצֵא יִשְׂרָאֵל מִתּוֹכָם

בְּיַד חֲזָקָה וּבְזִרְוֹעַ נְטוּיָה

לְגַזֵּר יָם סוּף לְגִזְרִים

וְהַעֲבִיר יִשְׂרָאֵל בְּתוֹכוֹ

וַנַּעַר פָּרַעַה וַחִילוּ בָיָם סוּף

לְמוֹלִיךְ עֲמוֹ בַּמִּדְבָּר

לְמַכָּה מַלְכִים גְּדֹלִים

וַיַּהַרֵג מַלְכִים אֲדִירִים

לְסִיחֹן מֶלֶךְ הָאֱמֹרִי

וּלְעוֹג מֶלֶךְ הַבְּשָׁן

וַנָּתַן אֶרְצָם לְנַחֲלָה

נַחֲלָה לְיִשְׂרָאֵל עֲבָדוֹ

שֶׁבַשְׁפִּלְנוּ זָכַר לָנוּ

וַיַּפְרִקֵנוּ מִצָּרֵינוּ

נֹתַן לָחֶם לְכָל בָּשָׂר

הוֹדוּ לַאלֹהֵי הַשָּׁמַיִם

נְשַׁמֵּת כָּל חַי תְּבָרֵךְ אֶת שְׁמֶךָ יי אֱלֹהֵינוּ וְרוּחַ
 כָּל בָּשָׂר תִּפְאַר וּתְרוּמָם זְכָרֶךָ מִלְּפָנֵינוּ תָּמִיד: מִן
 הָעוֹלָם וְעַד הָעוֹלָם אֶתְּהָ אֵל וּמִבְּלַעְדֶּיךָ אֵין לָנוּ
 מֶלֶךְ גּוֹאֵל וּמוֹשִׁיעַ: פּוֹדֶה וּמַצִּיל וּמַפְרִיחַ וְעוֹנֶה
 וּמַרְחֵם בְּכָל עֵת צָרָה וְצוֹקָה אֵין לָנוּ מֶלֶךְ עוֹזֵר
 וְסוֹמֵךְ אֵלֶּא אֶתְּהָ: אֱלֹהֵי הָרֵאשׁוֹנִים וְהָאַחֲרוֹנִים
 אֱלֹהֵי כָּל בְּרִיּוֹת אֲדוֹן כָּל תּוֹלְדוֹת הַמְּהַלְל בְּכָל
 הַתְּשֻׁבָּחוֹת הַמְּנַהֵג עוֹלָמוֹ בְּחֶסֶד וּבְרִיּוֹתָיו
 בְּרַחֲמִים: וַיְהוּה עַר הֵנָּה לֹא יָנוּם וְלֹא יִישָׁן
 הַמְּעוֹרָר יְשָׁנִים וְהַמְּקַיֵּץ נִרְדָּמִים וְהַמְּשִׁיחַ
 אֱלָמִים וְהַמְּתִיר אֲסוּרִים וְהַסּוֹמֵךְ נוֹפְלִים וְהַזּוֹקֵף
 כְּפוּפִים וְהַמְּפַעֵנֵחַ נַעֲלָמִים: וְלָךְ לְבָדֶךָ אֲנַחְנוּ
 מוֹדִים. וְאֵלֹ פִּינוּ מָלֵא שִׁירָה כִּים וּלְשׁוֹנֵנוּ רִנָּה
 כְּהַמוֹן גְּלִיו וְשִׁפְתוֹתֵינוּ שִׁבַּח כְּמֶרְחֵבֵי רִקִּיעַ
 וְעֵינֵינוּ מְאִירוֹת כְּשֶׁמֶשׁ וּכְיָרַח וַיְדִינוּ פְּרוֹשׁוֹת
 כְּנִשְׂרֵי שָׁמַיִם וְרַגְלֵינוּ קָלוֹת כְּאֵילוֹת: אֵין אֲנַחְנוּ
 מִסְּפִיקִים לְהוֹדוֹת לָךְ יי אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ
 וּלְבָרֵךְ אֶת שְׁמֶךָ מִלְּפָנֵינוּ עַל אַחַת מֵאַלְפֵי אֲלֵף

אֶלְפֵי אֱלֹפִים וְרַבֵּי רַבּוֹת פְּעָמִים הַטּוֹבוֹת נְסִים
וְנִפְלְאוֹת שְׁעֵשִׂיתָ עִם אֲבוֹתֵינוּ וְעַמָּנוּ: מִמְצָרִים
וְגֵאלֹתָנוּ יי אֱלֹהֵינוּ וּמִבֵּית עֲבָדִים פְּדִיתָנוּ בְּרָעַב
וְנָתַתָּנוּ וּבְשֹׁבֵעַ כָּל־כֹּלֵתָנוּ מִחֶרֶץ הַצֵּלֵתָנוּ וּמִדְּבַר
מִלְטָתָנוּ וּמִחֲלָיִם רָעִים וְרַבִּים וְנֶאֱמָנִים דְּלִיתָנוּ:
עַד הִנֵּה עֲזָרוּנוּ רַחֲמֶיךָ וְלֹא עֲזָבוּנוּ חַסְדֶיךָ יי
אֱלֹהֵינוּ וְאֵל תַּטְּשֵׁנוּ יי אֱלֹהֵינוּ לְנֹצָח: עַל כֵּן
אֲבָרִים שְׁפַלְגְתָּ בָנוּ וְרוּחַ וּנְשָׁמָה שֶׁנִּפְחַתָּ בְּאַפֵּינוּ
וְלָשׁוֹן אֲשֶׁר שִׁמַּתָּ בְּפִינוּ הֵן הֵם יוֹדוּ וַיְבָרְכוּ
וַיִּשְׁבְּחוּ וַיִּפְאֲרוּ וַיִּשְׁוֹרְרוּ וַיְרוּמְמוּ וַיַּעֲרִיצוּ וַיִּקְדִּישׁוּ
וַיִּמְלִיכוּ אֶת שִׁמְךָ מִלְכָנוּ תָמִיד: כִּי כָל פֶּה לְךָ
יִוְדָה וְכָל לָשׁוֹן לְךָ תִּשָּׁבַע וְכָל עֵין לְךָ תִּצְפֶּה וְכָל
בֶּרֶךְ לְךָ תִּכְרַע וְכָל קוֹמָה לְפָנֶיךָ תִּשְׁתַּחֲוֶה: וְכָל
הַלְבָבוֹת יִירְאוּךָ וְכָל קֶרֶב וְכָל לִיּוֹת יִזְמְרוּ לְשִׁמְךָ.
כִּדְבַר שְׁכָתוֹב כָּל עֲצָמוֹתַי תֹּאמְרָנָה יי מִי כָמוֹךָ:
מִצִּיל עֲנִי מִחֲזֶק מִמָּוֶה וְעֲנִי וְאֲבִיוֹן מִגּוֹזְלוֹ. שְׁוַעַת
עֲנִיִּים אַתָּה תִּשְׁמַע צַעֲקַת הַדָּל תִּקְשִׁיב וְתוֹשִׁיעַ:
מִי יִדְמָה לְךָ וּמִי יִשְׁוֶה לְךָ וּמִי יַעֲרוֹךְ לְךָ. הֵאֵל

הַגְּדוֹל הַגְּבוֹר וְהַנּוֹרָא אֵל עֲלִיוֹן קוֹנֵה בְּרַחֲמָיו
 שָׁמַיִם וָאָרֶץ: נְהַלְלֶךָ וְנִשְׁבַּחֶךָ וְנִפְאָרֶךָ וְנִבְרַךְ אֶת
 שֵׁם קְדוֹשְׁךָ. כְּאִמּוֹר לְדוֹד בְּרַכִּי נַפְשִׁי אֶת יי וְכֹל
 קָרְבֵי אֶת שֵׁם קְדוֹשׁוֹ:

הָאֵל בְּתַעֲצוּמוֹת עֲזָךָ הַגְּדוֹל בְּכַבוֹד שִׁמְךָ הַגְּבוֹר
 לְנִצְחָה וְהַנּוֹרָא בְּנוֹרָאוֹתֶיךָ. הַמְּלֶךְ הַיּוֹשֵׁב עַל כִּסֵּא
 רָם וְנִשְׂא:

שׁוֹכֵן עַד מְרוֹם וְקְדוֹשׁ שְׁמוֹ. וְכַתוּב רַנְנוּ
 צְדִיקִים בַּיהוָה לְיִשְׂרָאֵל נְאוּה תְהִלָּה: בְּפִי יִשְׂרָאֵל
 תִּתְרוֹמֵם. וּבִשְׂפָתַי צְדִיקִים תִּתְבָּרַךְ. וּבִלְשׁוֹן
 חֲסִידִים תִּתְקַדֵּשׁ. וּבִקְרֹב קְדוֹשִׁים תִּתְהַלֵּל:

וּבַמִּקְהָלוֹת רַבּוֹת עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל בְּרִנָּה
 יִתְפָּאֵר שִׁמְךָ מִלְּפָנֵינוּ בְּכֹל דּוֹר וְדוֹר שָׁכֵן חוֹבֵת כָּל
 הַיְצוּרִים. לְפָנֶיךָ יי אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ
 לְהוֹדוֹת לְהַלֵּל לְשַׁבַּח לְפָאֵר לְרוֹמֵם לְהַדָּר
 וּלְנִצְחָה לְבָרַךְ לְעֲלֹה וּלְקַלֵּם עַל כָּל דְּבָרֵי שִׁירוֹת
 וְתִשְׁבַּחֹת דָּוִד בֶּן יִשִׁי עַבְדְּךָ מִנְּשִׁיחֶךָ.

וּבְכֵן יִשְׁתַּבַּח שְׁמֶךָ לְעַד מְלִכְנוּ הָאֵל הַמְּלֶךְ הַגָּדוֹל
וְהַקְּדוֹשׁ בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ. כִּי לָךְ נָאָה יי אֱלֹהֵינוּ
וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד. שִׁיר וּשְׁבָחָה הַלֵּל
וְזִמְרָה עוֹז וּמְמַשְׁלָה נִצַּח גְּדֻלָּה וּגְבוּרָה תְּהַלָּה
וְתִפְאֶרֶת קְדוּשָׁה וּמְלָכוּת. בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת לְשִׁמְךָ
הַגָּדוֹל וְהַקְּדוֹשׁ וּמֵעוֹלָם וְעַד עוֹלָם אֲתָה אֵל:

יְהִלְלוּךָ יי אֱלֹהֵינוּ כָּל מַעֲשֵׂיךָ וְחַסִּידֶיךָ צַדִּיקִים
עוֹשֵׂי רְצוֹנְךָ וְכָל עַמֶּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל בְּרִנָּה יוֹדוּ
וַיְבָרְכוּ וַיִּשְׁבְּחוּ וַיִּפְאֲרוּ וַיִּשׁוּרְרוּ וַיְרוּמְמוּ וַיַּעֲרִיצוּ
וַיִּקְדִּישׁוּ וַיְמַלִּיכוּ אֶת שְׁמֶךָ מְלִכְנוּ תָּמִיד. כִּי לָךְ
טוֹב לְהוֹדוֹת וּלְשַׁמֵּךְ נָאָה לְזַמֵּר כִּי מֵעוֹלָם וְעַד
עוֹלָם אֲתָה אֵל: בָּרוּךְ אַתָּה יי מְלֶךְ מְהֻלָּל
בַּתְּשֻׁבָּחוֹת:

קודם שִׁמְבָרַךְ עַל כּוֹס רְבִיעֵי יֹאמֵר זֶה:

הַגָּנִי מוֹכֵן וּמְזוֹמֵן לְקַיִם מִצְוֹת כּוֹס רְבִיעֵי שֶׁל אַרְבַּע כּוֹסוֹת לְשֵׁם יְחִוּד קוֹדֶשׁ אֱ
בְרִיךְ הוּא וְשִׁכְנֵתִיָּה עַל יְדֵי הַהוּא טָמִיר וְנַעֲלָם בְּשֵׁם כָּל יִשְׂרָאֵל. וַיְהִי גַעַם אֲדָנִי
אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יְדֵינוּ כּוֹנֵנָה עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יְדֵינוּ כּוֹנֵנָה.

בָּרוּךְ אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ מְלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא פְּרֵי הַגֶּפֶן:

וְשׁוֹתָהּ בְּהַסִּיבַת שְׂמָאל:

שׁוֹתִים כּוֹס רְבִיעֵי וְטוֹעֵמִים מִכּוֹס שֶׁל אֱלֹהֵינוּ וְנוֹתְנִים גַּם לְבָנֵי הַבַּיִת לְטַעַם
בְּשִׁפְכוֹת הַכּוֹס לְכּוֹס ד':

הגדה של פסח

בְּרוּךְ אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם עַל הַגָּפוֹן וְעַל פְּרֵי
הַגָּפוֹן וְעַל הַתְּנוּבַת הַשָּׂדֶה וְעַל אֶרֶץ הַמִּדְבָּה טוֹבָה וְרַחֲבָה
שָׂרְצִיתָ וְהִנְחַלְתָּ לְאֲבוֹתֵינוּ לֶאֱכֹל מִפְּרִיהָ וּלְשִׁבוֹעַ
מִטוֹבָה. רַחֵם נָא יי אֱלֹהֵינוּ עַל יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ וְעַל יְרוּשָׁלַיִם
עִירָךְ וְעַל צִיּוֹן מִשְׁכַּן כְּבוֹדְךָ וְעַל מִזְבְּחֶךָ וְעַל הַיְכָלְךָ. וּבְנֵה
יְרוּשָׁלַיִם עִיר הַקֹּדֶשׁ בְּמַהֲרָה בְיָמֵנו וְהַעֲלֵנוּ לְתוֹכָהּ
וְשִׂמְחֵנוּ בְּבִנְיָנָהּ וְנֹאכַל מִפְּרִיהָ וְנִשְׂבַע מִטוֹבָהּ וְנִבְרַכְךָ
עָלֶיהָ בְּקֹדֶשׁהּ וּבְטַהֲרָהּ (בשבת וְרִצָּה וְהַחֲלִיצֵנוּ בְיוֹם הַשַּׁבָּת הַזֶּה)
וְשִׂמְחֵנוּ בְיוֹם חַג הַמִּצּוֹת הַזֶּה כִּי אַתָּה יי טוֹב וּמְטִיב
לְכָל וְנוֹדֵה לָךְ עַל הָאָרֶץ וְעַל פְּרֵי הַגָּפוֹן: בְּרוּךְ אַתָּה יי עַל
הָאָרֶץ וְעַל פְּרֵי גִבְעָהּ:

אחר ארבע כוסות אין רשאי לשתות שום משקה אלא מים בלבד:

דָּעַר וּוּאָס טוֹט אַלֶּע

זַאכֵן אִיז בַּאוּוִילִיגֵט

פֶּאָר דָּעם

אוּיבֶערֶשְׁטן, און דָּעַר

אוּיבֶערֶשְׁטער הָאָט עִם שְׂטָאָרְק לִיב.

וּבִכְנֹן וַיְהִי בַחֲצֵי הַלַּיְלָה:

אִז רֹב נַסִּים הַפְּלֵאתָ בַּלַּיְלָה. בְּרֹאשׁ אֲשֶׁמֹּרֶת זֶה הַלַּיְלָה. גֵּר צָדֵק
נִצְחָתוֹ פִּנְחָלֵק לֹ לַיְלָה. וַיְהִי בַחֲצֵי הַלַּיְלָה:

דַּגְתָּ מִלֶּדָּה גָּרַר בַּחֲלוֹם הַלַּיְלָה. הַפְּחַדְתָּ אַרְמֵי בְּאֶמֶשׁ לַיְלָה. וַיִּשְׂרָאֵל
יִשָּׂר לְאֵל וַיִּוְכַל לֹ לַיְלָה. וַיְהִי בַחֲצֵי הַלַּיְלָה:

זָרַע בְּכוֹרֵי פֶתְרוֹס מִחֲצֵת בַּחֲצֵי הַלַּיְלָה. חֵילָם לֹא מֵצְאוּ בְּקוֹמָם
בַּלַּיְלָה. טִיסַת נְגִיד חֲרוּשֶׁת סְלִית בְּכוֹכְבֵי לַיְלָה. וַיְהִי בַחֲצֵי הַלַּיְלָה:

יַעֲזֵן מִחֲרָף לְנוֹפֵף אוֹוֵי הוֹבֶשֶׁת פִּגְרִיו בַּלַּיְלָה. כָּרַע בַּל וּמֵצְבוֹ בְּאִישׁוֹן
לַיְלָה. לְאִישׁ חֲמוּדוֹת נִגְלָה רָז חֲזוֹת לַיְלָה. וַיְהִי בַחֲצֵי הַלַּיְלָה:

מִשְׁתַּפֵּר בְּכֵלֵי קֹדֶשׁ נִהְרַג בּוֹ בַּלַּיְלָה. נוֹשַׁע מִבוֹר אַרְיֹת פּוֹתֵר
בַּעֲתוֹתַי לַיְלָה. שִׁנְאָה נָטַר אֶגְגִּי וְכָתַב סְפָרִים בַּלַּיְלָה. וַיְהִי בַחֲצֵי הַלַּיְלָה:

עוֹרֶרְתָּ נִצְחָדָּ עָלָיו בְּנֶדֶד שְׁנַת לַיְלָה. פְּוֶרָה תִּדְרוֹדָּ לְשׁוֹמֵר מַה
מִלַּיְלָה. צָרַח כְּשׁוֹמֵר וְשָׁח אֶתָּא בְּקָר וְגַם לַיְלָה. וַיְהִי בַחֲצֵי הַלַּיְלָה:

קָרַב יוֹם אֲשֶׁר הוּא לֹא יוֹם וְלֹא לַיְלָה. רָם הוֹדַע כִּי לָךְ הַיּוֹם אַף לָךְ
הַלַּיְלָה. שׁוֹמְרִים הַפְּקִיד לְעִירָךְ כָּל הַיּוֹם וְכָל הַלַּיְלָה. תִּתְאִיר כְּאוֹר יוֹם
חֲשֻׁכַת לַיְלָה:

וּבִכְנֹן וַאֲמַרְתֶּם זִבַּח פֶּסַח:

אוֹמְיָן גְּבוּרוֹתֶיךָ הַפְּלֵאתָ בַּפֶּסַח. בְּרֹאשׁ כָּל מוֹעֲדוֹת נִשְׂאָתָּ פֶּסַח.
גְּלִיתָ לְאֶזְרָחֵי חֲצוֹת לַיְל פֶּסַח. וַאֲמַרְתֶּם זִבַּח פֶּסַח:

דִּלְתִּיו דְּפִקֶּתָ כְּחוֹם הַיּוֹם בַּפֶּסַח. הִסְעִיד נוֹצְצִים עֲגוֹת מִצּוֹת בַּפֶּסַח.
וְאֵל הַבְּקָר רָץ זָכַר לְשׁוֹר עֶרְךָ פֶּסַח. וַאֲמַרְתֶּם זִבַּח פֶּסַח:

הגדה של פסח

זוֹעֲמוּ סְדוּמִים וְלוֹהֲטוּ בְּאֵשׁ בַּפֶּסַח. חֲלִיץ לֹט מֵהֶם וּמִצּוֹת אָפֶה בְּקִץ
פֶּסַח. טֹאטְאֵת אֲדָמַת מוֹף וְנוֹף בְּעֶבְרָה בַּפֶּסַח. וְאִמְרָתֶם זִבַּח פֶּסַח:
יְהִי רֹאשׁ כָּל אוֹן מְחַצֵּת בְּלִיל שְׁמוֹר פֶּסַח. כִּבִּיר עַל בֶּן בְּכוֹר פֶּסַח
בְּדָם פֶּסַח. לְבַלְתִּי תֵת מִשְׁחִית לְבֹא בַּפֶּתַח בַּפֶּסַח. וְאִמְרָתֶם זִבַּח פֶּסַח:
מִסּוּגָרַת סוּגָרָה בְּעֵתוֹתֵי פֶסַח: נְשַׁמְדָה מְדִין בְּצִלִיל שְׁעוֹרֵי עוֹמֵר
פֶּסַח. שׁוֹרְפוֹ מִשְׁמִנֵי פוֹל וְלוֹד בִּיקֵד יְקוֹד פֶּסַח. וְאִמְרָתֶם זִבַּח פֶּסַח:
עוֹד הַיּוֹם בְּנוֹב לְעִמּוֹד עַד גָּעָה עוֹנֵת פֶּסַח. פֶּס יָד פֶּתַבָּה לְקַעֲקַע צוֹל
בַּפֶּסַח. צִפָּה הַצְּפִית עֶרוֹךְ הַשְּׁלָחַן בַּפֶּסַח. וְאִמְרָתֶם זִבַּח פֶּסַח:
קָהַל כְּנֶסֶה הַדְּסָה צוֹם לְשִׁלֵּשׁ בַּפֶּסַח. רֹאשׁ מִבֵּית רִשָּׁע מְחַצֵּת בְּעֵץ
חֲמִשִּׁים בַּפֶּסַח. שְׁתֵּי אֵלֶּה רָגַע תְּבִיא לְעוֹצִית בַּפֶּסַח. תִּעֲזוּ יָדָךְ
וְתֵרוֹם יְמִינְךָ כְּלִיל הַתְּקִדֵּשׁ חַג פֶּסַח:

כִּי לֹו נָאָה. כִּי לֹו יָאָה:

אֲדִיר בְּמְלוֹכָה. בְּחוֹר בְּהֶלְכָה. גְּדוּדֵינּוּ יֹאמְרוּ לֹו: לָךְ וְלָךְ. לָךְ כִּי לָךְ.
לָךְ אַף לָךְ. לָךְ יִי הַמְּמֹלְכָה. כִּי לֹו נָאָה. כִּי לֹו יָאָה:
דְּגוּל בְּמְלוֹכָה. הַדּוֹר בְּהֶלְכָה. וְתִיקִיו יֹאמְרוּ לֹו: לָךְ וְלָךְ. לָךְ כִּי לָךְ.
לָךְ אַף לָךְ. לָךְ יִי הַמְּמֹלְכָה. כִּי לֹו נָאָה. כִּי לֹו יָאָה:
זְכָאֵי בְּמְלוֹכָה. חֶסֶן בְּהֶלְכָה. טַפְסָרֵיו יֹאמְרוּ לֹו: לָךְ וְלָךְ. לָךְ כִּי לָךְ.
לָךְ אַף לָךְ. לָךְ יִי הַמְּמֹלְכָה. כִּי לֹו נָאָה. כִּי לֹו יָאָה:
יְחִיד בְּמְלוֹכָה. כִּבִּיר בְּהֶלְכָה. לְמוֹדֵיו יֹאמְרוּ לֹו: לָךְ וְלָךְ. לָךְ כִּי לָךְ.
לָךְ אַף לָךְ. לָךְ יִי הַמְּמֹלְכָה. כִּי לֹו נָאָה. כִּי לֹו יָאָה:

מִלֶּדֶד בְּמִלּוּכָה. גּוֹרָא כְּהִלְכָה. סְבִיבֵינּוּ יֹאמְרוּ לוֹ: לָךְ וּלְךָ. לָךְ כִּי לָךְ.
לָךְ אַף לָךְ. לָךְ יִי הַמְּמֹלְכָה. כִּי לוֹ נְאֻהָ. כִּי לוֹ יֹאֵה:
עֲנִינוּ בְּמִלּוּכָה. פּוֹדֵה כְּהִלְכָה. צְדִיקֵינוּ יֹאמְרוּ לוֹ: לָךְ וּלְךָ. לָךְ כִּי לָךְ.
לָךְ אַף לָךְ. לָךְ יִי הַמְּמֹלְכָה. כִּי לוֹ נְאֻהָ. כִּי לוֹ יֹאֵה:
קָדוֹשׁ בְּמִלּוּכָה. רַחוּם כְּהִלְכָה. שְׂנֵאֲנֵינוּ יֹאמְרוּ לוֹ: לָךְ וּלְךָ. לָךְ כִּי
לָךְ. לָךְ אַף לָךְ. לָךְ יִי הַמְּמֹלְכָה. כִּי לוֹ נְאֻהָ. כִּי לוֹ יֹאֵה:
תְּקִיף בְּמִלּוּכָה. תּוֹמֵד כְּהִלְכָה. תְּמִימֵינוּ יֹאמְרוּ לוֹ: לָךְ וּלְךָ. לָךְ כִּי
לָךְ. לָךְ אַף לָךְ. לָךְ יִי הַמְּמֹלְכָה. כִּי לוֹ נְאֻהָ. כִּי לוֹ יֹאֵה:

ג"פ: חֶסֶל סְדוֹר פְּסַח

כְּהִלְכָתוֹ כָּכָל מִשְׁפָּטוֹ וְחֻקָּתוֹ.
כַּאֲשֶׁר זָכִינוּ לְסִדֵּר אוֹתוֹ. כִּן נִזְכָּה
לְעִשׂוֹתוֹ. זָךְ שׁוֹכֵן מְעוֹנָה. קוֹמִים
קָהֵל עֵדֶת מִי מָנָה. בְּקָרוֹב נִהְלֵ
נְטֵיעֵי כִנָּה. פְּדוּיִם לְצִיּוֹן בְּרִנָּה:

ג"פ: לְשָׁנָה הַבָּאָה בִּירוּשָׁלַיִם:

אֲדִיר הוּא יְבִנֶה בֵּיתוֹ בְּקָרוֹב:

בְּמַהֲרָה בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ בְּקָרוֹב. אֵל בָּנֵה אֵל בָּנֵה. בָּנֵה בֵּיתְךָ בְּקָרוֹב:

בְּחֹר הוּא. גְּדוֹל הוּא. דָּגוּל הוּא. יְבִנֶה בֵּיתוֹ בְּקָרוֹב.

בְּמַהֲרָה בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ בְּקָרוֹב. אֵל בָּנֵה אֵל בָּנֵה. בָּנֵה בֵּיתְךָ בְּקָרוֹב:

הַדּוֹר הוּא. וְתִיק הוּא. זַכַּאי הוּא. חֶסֶד הוּא. יְבִנֶה

בֵּיתוֹ בְּקָרוֹב.

בְּמַהֲרָה בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ בְּקָרוֹב. אֵל בָּנֵה אֵל בָּנֵה. בָּנֵה בֵּיתְךָ בְּקָרוֹב:

טָהוֹר הוּא. יְחִיד הוּא. כַּבִּיר הוּא. לְמוֹד הוּא.

מְלֻךְ הוּא. נוֹרָא הוּא. סַגִּיב הוּא. עֲזוּז הוּא. פּוֹדֵה

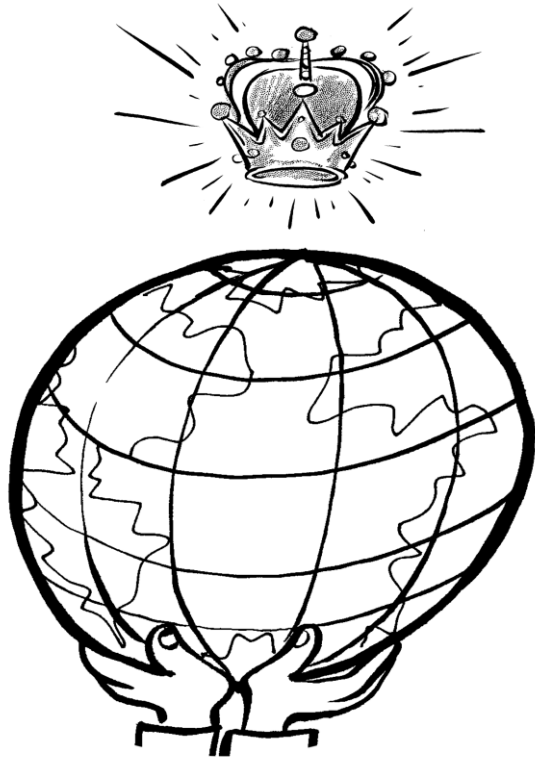
הוּא. צַדִּיק הוּא. יְבִנֶה בֵּיתוֹ בְּקָרוֹב.

בְּמַהֲרָה בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ בְּקָרוֹב. אֵל בָּנֵה אֵל בָּנֵה. בָּנֵה בֵּיתְךָ בְּקָרוֹב:

קָדוֹשׁ הוּא. רַחוּם הוּא. שַׂדֵּי הוּא. תַּקִּיף הוּא.

יְבִנֶה בֵּיתוֹ בְּקָרוֹב.

בְּמַהֲרָה בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ בְּקָרוֹב. אֵל בָּנֵה אֵל בָּנֵה. בָּנֵה בֵּיתְךָ בְּקָרוֹב:

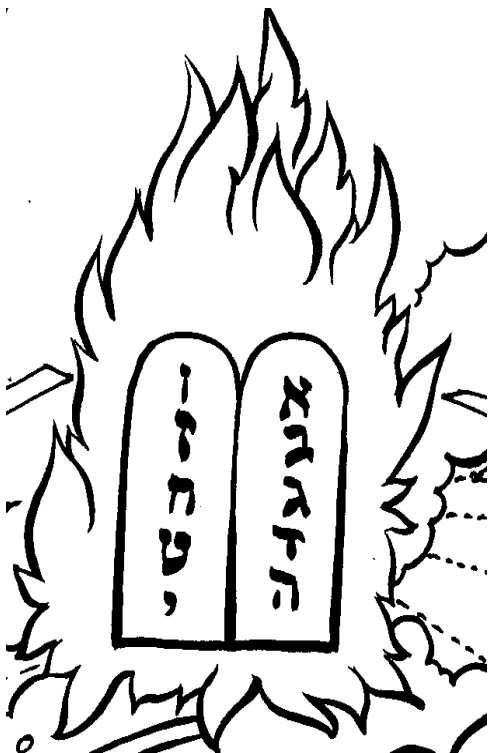

אֶחָד מִי יוֹדֵעַ.

אֶחָד אֲנִי יוֹדֵעַ.

אֶחָד אֱלֹהֵינוּ

שֶׁבַשְׁמַיִם וּבְאָרֶץ:

שְׁנַיִם מִי יוֹדֵעַ.

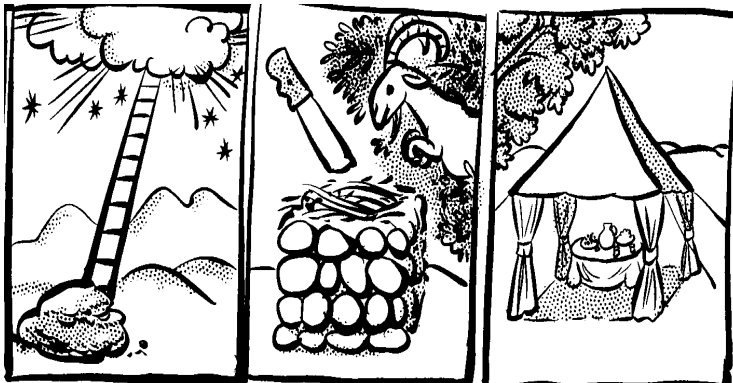
שְׁנַיִם אֲנִי יוֹדֵעַ.

שְׁנַיִם לְוַחֲוֹת הַבְּרִית.

אֶחָד אֱלֹהֵינוּ

שֶׁבַשְׁמַיִם וּבְאָרֶץ:

שְׁלֹשָׁה מִי יוֹדֵעַ.

שְׁלֹשָׁה אֲנִי יוֹדֵעַ.

שְׁלֹשָׁה אָבוֹת.

שְׁנַי לַוְחֹת הַבְּרִית.

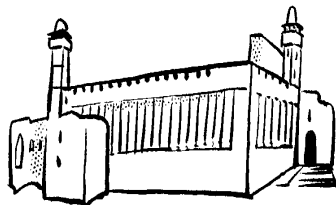
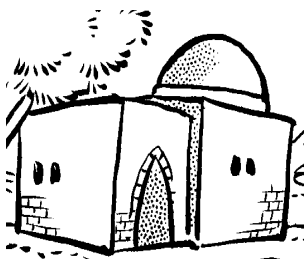
אֶחָד אֱלֹהֵינוּ שְׁבַשְׁמַיִם וּבְאָרֶץ:

אַרְבַּע מִי יוֹדֵעַ.

אַרְבַּע אֲנִי יוֹדֵעַ.

אַרְבַּע אִמָּהוֹת.

שְׁלֹשָׁה אָבוֹת.

שְׁנַי לַוְחֹת הַבְּרִית.

אֶחָד אֱלֹהֵינוּ שְׁבַשְׁמַיִם וּבְאָרֶץ:

חֲמִשָּׁה מִי יוֹדֵעַ.

חֲמִשָּׁה אֲנִי יוֹדֵעַ.

חֲמִשָּׁה חוֹמְשֵׁי תוֹרָה.

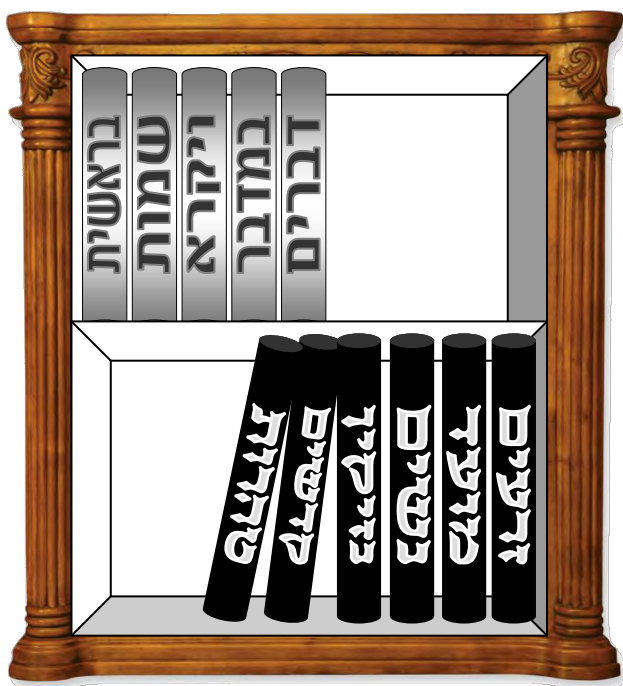
אַרְבַּע אֲמָהוֹת.

שְׁלֹשָׁה אָבוֹת.

שְׁנַי לוחות הַבְּרִית.

אֶחָד אֱלֹהֵינוּ

שֶׁבַשְׁמַיִם וּבָאָרֶץ:

שֵׁשׁ מִי יוֹדֵעַ.

שֵׁשׁ אֲנִי יוֹדֵעַ.

שֵׁשׁ סְדְרֵי מִשְׁנָה

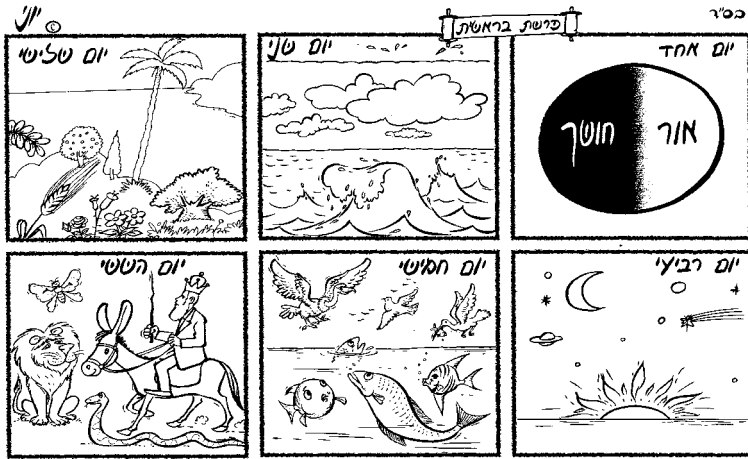
חֲמִשָּׁה חוֹמְשֵׁי תוֹרָה

אַרְבַּע אֲמָהוֹת. שְׁלֹשָׁה אָבוֹת.

שְׁנַי לוחות הַבְּרִית.

אֶחָד אֱלֹהֵינוּ שֶׁבַשְׁמַיִם וּבָאָרֶץ:

הגדה של פסח

שְׁבַעַה מִי יוֹדַע.
 שְׁבַעַה אֲנִי יוֹדַע
 שְׁבַעַה
 יְמֵי שַׁבָּתָא.

שְׁשָׁה סְדְרֵי מְשָׁנָה.
 חֲמִשָּׁה חוֹמְשֵׁי תוֹרָה.
 אַרְבַּע אִמָּהוֹת. שְׁלֹשָׁה אָבוֹת
 שְׁנַי לוחוֹת הַבְּרִית. אֶחָד אֱלֹהֵינוּ שְׁבַשְׁמַיִם וּבְאָרֶץ:

שְׁמוֹנָה מִי יוֹדַע.
 שְׁמוֹנָה אֲנִי יוֹדַע.
 שְׁמוֹנָה יְמֵי מִיָּלָה.
 שְׁבַעַה יְמֵי שַׁבָּתָא.
 שְׁשָׁה סְדְרֵי מְשָׁנָה.
 חֲמִשָּׁה חוֹמְשֵׁי תוֹרָה

אַרְבַּע אִמָּהוֹת שְׁלֹשָׁה אָבוֹת. שְׁנַי לוחוֹת הַבְּרִית.
 אֶחָד אֱלֹהֵינוּ שְׁבַשְׁמַיִם וּבְאָרֶץ:

תְּשׁוּעָה מִי יוֹדֵעַ.

תְּשׁוּעָה אֲנִי יוֹדֵעַ.

תְּשׁוּעָה יִרְחִי לַיְדָה.

שְׂמוֹנֶה יָמֵי מִילָה. שִׁבְעָה יָמֵי שַׁבָּתָא.

שְׁשָׁה סְדְרֵי מִשְׁנָה. חֲמִשָּׁה חוּמְשֵׁי תוֹרָה.

אַרְבַּע אֲמָהוֹת. שְׁלֹשָׁה אָבוֹת.

שְׁנַי לוחות הַבְּרִית. אֶחָד אֱלֹהֵינוּ שֶׁבַשְׁמַיִם וּבְאָרֶץ:

עֲשׂוּרָה מִי יוֹדֵעַ.

עֲשׂוּרָה אֲנִי יוֹדֵעַ.

עֲשׂוּרָה דְבַר־יָא.

תְּשׁוּעָה יִרְחִי לַיְדָה. שְׂמוֹנֶה יָמֵי מִילָה. שִׁבְעָה יָמֵי

שַׁבָּתָא. שְׁשָׁה סְדְרֵי מִשְׁנָה. חֲמִשָּׁה חוּמְשֵׁי

תוֹרָה. אַרְבַּע אֲמָהוֹת. שְׁלֹשָׁה אָבוֹת. שְׁנַי לוחות

הַבְּרִית. אֶחָד אֱלֹהֵינוּ שֶׁבַשְׁמַיִם וּבְאָרֶץ:

אֶחָד עֶשֶׂר מִי יוֹדֵעַ.

אֶחָד עֶשֶׂר אֲנִי יוֹדֵעַ.

אֶחָד עֶשֶׂר כּוֹכְבֵי־אֵל.

עֲשָׂרָה דְבָרִים. תְּשַׁעָה יְרַחֵי לַיְדָה.

שְׁמוֹנֶה יָמֵי מִלָּה. שִׁבְעָה יָמֵי שִׁבְתָּא.

שִׁשָּׁה סְדָרֵי מְשָׁנָה. חֲמִשָּׁה חוֹמְשֵׁי תוֹרָה.

אַרְבַּע אֲמָהוֹת. שְׁלֹשָׁה אָבוֹת. שְׁנֵי לוֹחֹת הַבְּרִית.

אֶחָד אֱלֹהֵינוּ שְׁבַשְׁמִים וּבְאָרֶץ:

שְׁנַיִם עֶשֶׂר מִי יוֹדֵעַ.

שְׁנַיִם עֶשֶׂר אֲנִי יוֹדֵעַ

שְׁנַיִם עֶשֶׂר שְׁבַטֵי־אֵל

אֶחָד עֶשֶׂר כּוֹכְבֵי־אֵל. עֲשָׂרָה דְבָרִים.

תְּשַׁעָה יְרַחֵי לַיְדָה. שְׁמוֹנֶה יָמֵי מִלָּה. שִׁבְעָה יָמֵי

שִׁבְתָּא. שִׁשָּׁה סְדָרֵי מְשָׁנָה. חֲמִשָּׁה חוֹמְשֵׁי תוֹרָה.

אַרְבַּע אֲמָהוֹת. שְׁלֹשָׁה אָבוֹת. שְׁנֵי לוֹחֹת הַבְּרִית.

אֶחָד אֱלֹהֵינוּ שְׁבַשְׁמִים וּבְאָרֶץ:

שְׁלֹשָׁה עָשָׂר מִי יוֹדֵעַ.

שְׁלֹשָׁה עָשָׂר אֲנִי יוֹדֵעַ.

שְׁלֹשָׁה עָשָׂר מְדַבֵּר.

שְׁנַיִם עָשָׂר שְׁבִטִיָּא.

אֶחָד עָשָׂר כּוֹכְבֵיָּא.

עֶשְׂרֵה דְבָרֵיָּא.

תְּשַׁעַה יְרַחֵי לַיְדָה.

שְׁמוֹנָה יָמֵי מִיְלָה.

שִׁבְעָה יָמֵי שִׁבְתָּא.

שֵׁשָׁה סְדָרֵי מְשֻׁנָּה.

חֲמִשָּׁה חוּמְשֵׁי תוֹרָה.

אַרְבַּע אִמָּהוֹת.

שְׁלֹשָׁה אָבוֹת.

שְׁנַיִם לוֹחֹת הַבְּרִית.

אֶחָד אֱלֹהֵינוּ שְׁבַשְׁמַיִם וּבְאָרֶץ:

יִי יֵי אֵל רַחוּם

וְחַנּוּן אֶרֶךְ

אֲפַיִם וְרַב

חֶסֶד וְאַמֶּת:

נֹצֵר חֶסֶד

לְאַלְפֵיִם נְשִׂיא

עֶזְרָה וּפְשִׁיעַ

וְחַטָּאָה וְנִקָּה